

Raport
privind activitatea Procuraturii pentru
Combaterea Criminalității Organizate și
Cauze Speciale în anul 2021

*/întocmit pentru executarea
prevederilor art.5 alin.(4) al Legii nr.159/2016 cu privire la procuraturile
specializate/*

mun. Chișinău

CUPRINS

I. Atribuțiile funcționale. Cadrul normativ aferent activității.	3
II. Obiectivele de bază trasate pentru anul 2021	5
III. Personalul Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale	6
IV. Exercițarea urmăririi penale	8
V. Conducerea urmăririi penale	16
VI. Reprezentarea acuzării de stat	23
VII. Activități programate și realizate potrivit planurilor de acțiuni a PCCOCS	31
VIII. Activitățile analitice și transparența.	33
IX. Aspecte problematice ale activității.	34
X. Evaluarea activității. Concluzii și obiective.	36

RAPORT

cu privire la activitatea Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale desfășurată pe parcursul anului 2021

mun.Chișinău

07 februarie 2022

Prezentul raport a fost întocmit în conformitate cu cerințele prevederilor art.5 alin.(4) a Legii nr.159/2016 *cu privire la procuraturile specializate, Regulamentului cu privire la planificarea, monitorizarea și raportarea activității Procuraturii, aprobat prin Ordinul Procurorului General nr.103/28 din 30.12.2020* și conține informații cu privire la activitatea Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale pentru anul 2021.

I. Atribuțiile funcționale. Cadrul normativ aferent activității.

Potrivit dispozițiilor cuprinse în pct.3 a Regulamentului de activitate a Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale (în continuare **PCCOCS**), aprobat prin Ordinul Procurorului General nr.7/28 din 17.02.2017, procuratura specializată numită *supra* este o entitate independentă în cadrul Procuraturii, care își desfășoară activitatea în baza principiilor de organizare și de activitate a Procuraturii și a procurorului, prevăzute de Legea cu privire la Procuratură.

1.1 Procurorii au atribuții în legătură cu exercitarea urmăririi penale în cauzele penale potrivit art.270² alin.(1) lit. a) – e) din Codul de procedură penală, inclusiv infracțiuni contra păcii și securității omenirii, infracțiuni contra securității publice și ordinii publice, infracțiuni săvârșite de grupuri criminale organizate și organizații criminale etc. (la sfârșitul lunii decembrie în exercitare erau **261 cauze penale**):

a) *infracțiunilor cu caracter terorist în sensul art.134¹¹ din Codul penal;*

b) *infracțiunilor prevăzute la art.135–144, art.166¹ alin.(3) și (4), art.283, 284, 295–295², 337–346 din Codul penal;*

c) *infracțiunilor prevăzute la art.244, 248, 248¹, 248², 249, 259–261¹ din Codul penal, dacă valoarea în vamă a mărfurilor, a drepturilor de import sau a prejudiciului cauzat prin infracțiune depășește valoarea de 50000 de unități convenționale;*

d) *infracțiunilor săvârșite de un grup criminal organizat în sensul art.46 din Codul penal, al infracțiunilor deosebit de grave și excepțional de grave, cu excepția celor menționate la art.270¹ alin.(1) din prezentul cod;*

e) *infracțiunilor săvârșite de o organizație (asociație) criminală în sensul art.47 din Codul penal.*

1.2 Totodată, procuratura specializată în conformitate cu prevederile art.270² alin.(2) din Codul de procedură penală conduce urmărirea penală în cauzele în care urmărirea penală este efectuată de către organele de urmărire penală cu competența pe întreg teritoriul Republicii Moldova, menționate la art.266, 268 și 269² din prezentul cod.

În cadrul activității de conducere a urmăririi penale desfășurate de către procurorii din cadrul PCCOCS pe cauzele penale exercitate de către ofițerii de urmărire penală a **7 organe de urmărire penală**, inclusiv:

1. Organul de urmărire penală al Centrului pentru combaterea traficului de persoane al INI al IGP al MAI (în continuare **CCTP**);

2. Organul de urmărire penală al Inspectoratului general al poliției de frontieră al MAI (în continuare **IGPF**);
3. Organul de urmărire penală al Direcției investigații infracțiuni informatice al INI al IGP al MAI (în continuare **DIII**);
4. Organul de urmărire penală al Direcției generale urmărire penală al IGP al MAI (în continuare **DGUP**);
5. Organul de urmărire penală al Serviciului protecție internă și anticorupție al MAI (**în continuare SPIA**);
6. Organul de urmărire penală al Serviciului Vamal (în continuare **SV**);
7. Organul de urmărire penală al Serviciului Fiscal de Stat (în continuare **SFS**).

împrejurări ce determină o încărcare a sarcinilor de procuror cu multe cauze, deoarece la momentul constituirii PCCOCS, procuratura specializată conducea urmărirea penală a 5 organe de urmărire penală, ulterior fiind introduse în codul de procedură penală organe de urmărire penală a SV și SFS (la sfârșitul lunii decembrie în conducerea procurorilor din cadrul PCCOCS au rămas **749 cauze penale o medie lunară pentru anul de raport**).

1.3. Mai mult, în conformitate cu prevederile art.9 alin.(4) lit.c) al Legii nr.3/2016 *cu privire la Procuratură*, procurorii din cadrul PCCOCS reprezintă învinuirea în instanța de judecată de fond, de apel și de recurs în cauzele în care au condus sau exercitat urmărirea penală, **în anul 2021 fiind 694 cauze penale în privința a 1397 inculpați**.

În activitatea desfășurată, PCCOCS se conduce în special de prevederile următoarelor acte: Constituție, Codul de procedură penală, Legea cu privire la Procuratură, Legea cu privire la procuraturile specializate, Legea cu privire la petiționare, Legea privind accesul la informații,

Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate¹ (cu protocoalele adiționale la aceasta:

- Protocolul împotriva fabricării și traficului ilegal de arme de foc, piese și componente ale acestora, precum și de muniții²;

- Protocolul privind prevenirea, reprimarea și pedepsirea traficului de persoane, în special al femeilor și copiilor³;

- Protocolul împotriva traficului ilegal de migranți pe calea terestră, a aerului și pe mare⁴;

Convenției Consiliului Europei privind criminalitatea informatică⁵, Convenția Consiliului Europei privind lupta împotriva traficului de ființe umane⁶, Convenția europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, Convenției Consiliului Europei pentru protecția copiilor împotriva exploatării sexuale și a abuzurilor sexuale de alte acte naționale și internaționale ratificate de Republica Moldova.

¹ Ratificată prin Legea Republicii Moldova nr.15-XV din 17.02.2005;

² Ratificat prin Legea Republicii Moldova nr.244-XV din 13.10.2005;

³ Ratificat prin Legea Republicii Moldova nr.17-XV din 17.02.2005;

⁴ Ratificat prin Legea Republicii Moldova nr.16-XV din 17.02.2005;

⁵ Ratificată prin Legea Republicii Moldova nr.6-XVI din 02.09.2009;

⁶ Ratificată prin Legea Republicii Moldova nr.241-XVI din 20.10.2005;

II. Obiectivele de bază trasate pentru anul 2021

Pentru anul 2021, față de procurorii din cadrul subdiviziunii, potrivit Raportului de activitate a PCCOCS pentru anul 2020, s-a propus realizarea următoarelor obiective de bază:

1. *Sporirea calității urmăririi penale și asigurarea termenului rezonabil al acesteia, cu utilizarea de către procurori a tuturor pârghiilor procesuale, pentru asigurarea eficienței în activitatea organelor de urmărire penală, precum și intensificarea controlului asupra subdiviziunilor specializate, abilitate de a efectua măsuri speciale de investigații;*
2. *Orientarea în continuare la cercetarea cauzelor penale complexe, cu asigurarea investigațiilor financiare paralele și reparării prejudiciului cauzat prin infracțiune, precum și calcularea și justificarea tuturor cheltuielilor suportate în legătură cu desfășurarea urmăririi penale și examinării judiciare a cauzelor penale, cu încasarea acestora de la persoanele condamnate;*
3. *Valorificarea investigațiilor interstatale prin crearea în continuare a echipelor comune de investigație;*
4. *Intensificarea din partea conducerii procuraturii a controlului asupra disciplinei de muncă și executorii și, prin urmare, asigurarea evitării unor cazuri de abateri cu caracter procesual și disciplinar;*
5. *Asigurarea transparenței în activitatea desfășurată, cu informarea societății despre rezultatele urmăririi penale și judecării cauzelor de rezonanță sau complexe;*
6. *Transmiterea după competență a dosarelor care nu sunt de competența sau nivelul PCCOCS;*
7. *Excluderea intervenirii cu MSI neîntemeiate;*
8. *Excluderea reținerii și arestării ocazionale;*
9. *Excluderea goanei după indicatori statistici formali;*
10. *Ridicarea nivelului calitativ și motivațional ale actelor procesuale (începând cu răspunsurile la adresările cetățenilor și continuând cu învinuiri, demersuri, rechizitorii, pledoarii);*
11. *Revederea pozițiilor referitor la hotărârile cu privire la păstrarea corpurilor delict.*
12. *Neadmiterea pornirii urmăririi penale neîntemeiate, inclusiv în lipsa actelor de constatare ale organelor competente;*
13. *Revederea pozițiilor asupra investigării acțiunilor agenților economici și persoanelor ce gestionează afacerile comerciale;*
14. *Restabilirea completă a evidențelor dictate de actele normative interdepartamentale și instituționale, inclusiv redresarea completă a situației pe domeniul introducerii fișelor statistice;*
15. *Ridicarea nivelului de completare a dosarelor de control, astfel încât din acestea să rezulte toate hotărârile de bază adoptate pe dosar;*
16. *Revederea pozițiilor pe domeniul de adresare cu acte de reacționare (sesizări) în cadrul urmăririi penale;*
17. *Neadmiterea șourilor mediatice pe dosarele penale, inclusiv cele de rezonanță socială sporită;*
18. *Continuarea comunicării prin mijloacele mass-media cu publicul larg pe cauzele cu rezonanță prin implicarea profesioniștilor în domeniu;*
19. *Contribuirea prin diferite metode și mijloace la ridicarea imaginii organelor procuraturii, cu precădere PCCOCS, în societate;*
20. *Identificarea factorilor vulnerabili și preîntâmpinarea eventualilor factori coruptibili în activitatea angajaților PCCOCS.”*

III. Personalul Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale

3.1. În realizarea activităților PCCOCS dispune de un efectiv de **54 procurori**, dintre care procurorul-șef, **6 procurori șefi-adjuncți** și **47 procurori în procuratură**.

Totodată, în perioada de raport, au fost delegați permanent un număr de la **4 până la 15 procurori**, împrejurări ce atestă că numărul procurorilor de execuție este insuficient în raport cu sarcinile care sunt puse pentru a fi realizate.

De menționat că în anul 2021 PCCOCS a activat în componență deplină, inclusiv și personalul auxiliar – activând inclusiv **33 consultanți ai procurorului, 11 specialiști**.

Totodată, în cadrul activității PCCOCS sunt detașați 15 ofițeri de urmărire penală și 15 ofițeri de investigații, însă, la sfârșitul anului 2021 activează doar **7 ofițeri de urmărire penală și 2 ofițeri de investigații** iar pe tot parcursul anului statele de ofițeri nu au fost completate, împrejurări ce au redus semnificativ capacitățile procuraturii specializate la compartimentul exercitarea urmăririi penale.

3.2. Subsecvent, conform repartizării procurorilor în secții și oficii este următoarea stare de fapt:

a) Secția exercitare a urmăririi penale

Conform statelor de personal în această subdiviziune activează 14 procurori. De fapt, în Secție activează 17 procurori (dintre care 6 procurori delegați). Este de menționat că 3 dintre aceștia conduc cu urmărirea penală în organul de urmărire penală al IFS, un alt procuror îndeplinește obligațiunile de serviciu pe o cauză penală împreună cu procurorii de la Procuratura Anticorupție. **(pentru 242 (oficiul principal) cauze penale încărcătura circa 18 cauze penale în exercitare per/procuror)**

b) Secția conducere a urmăririi penale

Conform statelor de personal în această subdiviziune urmează să activeze 13 procurori. De fapt, în Secție activează 17 procurori (dintre care 4 procurori delegați). De menționat că 2 din aceștia îndeplinesc obligațiunile pe dosare penale de competența Procuraturii Anticorupție și nu exercită atribuțiile propriu zise ale Secției, iar alții 2 sunt implicați în dosare gestionate de Procuratura Generală. **(pentru 749 cauze penale încărcătura circa 57 cauze penale în conducere per/procuror)**

c) Secția reprezentarea acuzării de stat

Conform statelor de personal rezultă că în această subdiviziune urmează să activeze 11 procurori. De fapt, în Secție real activează 9 procurori. De menționat că 1 procuror se află în concediu de îngrijire a copilului. **(pentru 486 cauze penale încărcătura circa 50 cauze la reprezentarea acuzării de stat per/procuror);**

d) Subdiviziunea analitică

Conform statelor de personal – un procuror șef adjunct.

e) Oficiul „Nord”

Conform statelor de personal urmează să activeze 5 procurori, de fapt 5 și

activează, însă un procuror este delegat în PCCOCS.

f) Oficiul „Sud”

Conform statelor de personal urmează să activeze 4 procurori, de fapt activează 3 procurori.

În concluzie, raportând numărul și complexitatea cauzelor penale numărului de procurori care activează în PCCOCS este evident că sarcina pe instituției este disproporțională resurselor umane atribuite acesteia împrejurări ce reduc esențial capacitățile procuraturii specializate stabilite potrivit atribuțiilor funcționale (a se vedea Capitolul I).

Situația actuală pune în pericol nu doar asigurarea securității statului și cetățenilor ci și diminuează eficiența instituției responsabile de a contracara criminalitatea organizată inclusiv și cea transnațională.

3.3. Activitatea procurorilor s-a desfășurat în conformitate cu organigrama PCCOCS, anexa nr.1 la Regulamentul de activitate a PCCOCS.

Astfel, repartizarea procurorilor a fost potrivit dispoziei stabilite de către procurorul-șef precum și în conformitate cu sarcinile distribuite pe domenii de activitate.

În procesul realizării sarcinilor au fost implicați toți procurorii.

Indicatorii statistici cu datele privind activitatea procurorilor sunt reflectați în tabelele-anexă.

3.4 Consolidarea capacităților profesionale.

În cadrul procesului de instruire continuă, procurorii subdiviziunii au participat la seminare de formare în diverse formate cu prezență/online/hibrid organizate în cadrul Institutului Național al Justiției, OIM, Consiliul European, AI „La Strada”, OSCE, Ambasada Statelor Unite ale Americii în Moldova, GIZ etc.

3.5. Încurajări și respectarea dispozițiilor privind integritatea

În perioada anului 2021, 3 procurori din cadrul PCCOCS au fost încurajați unul cu medalia „Crucea pentru merit” de clasa II-a, 2 procurori cu medalia „Pentru serviciul impecabil” de clasa III-a.

Mai mult, pe parcursul perioadei de raport nu au fost aplicate sancțiuni disciplinare în privința procurorilor din cadrul PCCOCS.

În context, fiind examinate 2 proceduri disciplinare, într-un caz a fost constatată lipsa abaterilor disciplinare în acțiunile unui procuror, iar în cel de-al doilea caz fiind constatate abateri, însă încetată procedura în legătură cu demisia procurorului vizat.

Totodată, în privința unui procuror delegat în cadrul PCCOCS, în urma examinării în ordinea art.299¹ din Codul de procedură penală a unei soluții la o cauză penală a fost inițiată o procedură disciplinară care, în prezent este în curs de examinare la Colegiul de disciplină și etică (la 11.10.2021 procurorului vizat i-a fost sistată delegarea în PCCOCS).

Restricțiile stabilite prin Legea cu privire la Procuratură și Legea integrității nr.82/17 au fost respectate. Prin comportamentul corespunzător, procurorii au evitat

factorii de risc și, respectiv, nu au fost implicați în situații care să le afecteze integritatea. În relațiile de lucru cu colegii, inclusiv cu reprezentanții subdiviziunilor în care au exercitat verificări, și în societate au respectat prevederile normelor de conduită etică, au evitat situații de conflict, ceea ce a favorizat menținerea unui climat bun moral-psihologic.

IV. Exercițarea urmăririi penale

În perioada anului 2021 în R-1 al PCCOCS au fost înregistrate 203 procese penale, care au fost examinate în baza art.274 din Codul de procedură penală.

3 procese penale au rămas restante fiind înregistrate în anul 2022.

Pe parcursul anului, în 151 cazuri, au fost adoptate hotărâri de pornire a urmăririi penale, iar în 48 cazuri au fost dispuse ordonanțe de neîncepere a urmăririi penale, 7 procese penale rămânând restante la 31.12.2021.

Oricum, una din principalele direcții de activitate a PCCOCS, este exercițarea nemijlocită a urmăririi penale.

Ca urmare, în perioada de raport, adică pe parcursul anului 2021, procurorii au exercițat urmărirea penală în 574 cauze penale.

Astfel, la 01.01.2021 în gestiunea procurorilor restante erau 261 dosare penale.

Pe parcursul anului de la alte organe au parvenit – 81 dosare.

Urmărirea penală a fost reluată în – 16 dosare.

La dosarele din gestiunea procurorilor au fost conexe alte – 75 cauze penale.

Expediate conform competenței altor organe de urmărire penală – 69 dosare.

Suspendarea urmăririi penale s-a dispus în – 63 cauze penale, din ele 27 cauze au fost suspendate potrivit art.287/1 alin.(1) pct.(1), 35 cauze potrivit art.287/1 alin.(1) pct.(2) și o cauză potrivit art.287/1 alin.(1) pct.(3) din Codul de procedură penală.

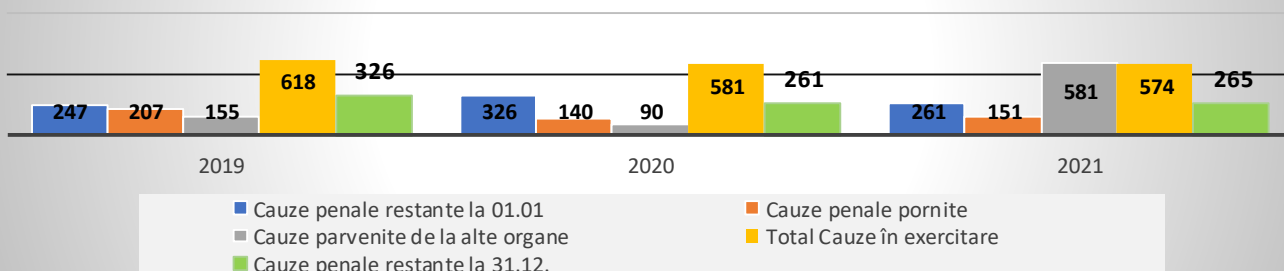
Concomitent, în perioada de resort, procurorii au finisat urmărirea penală în 113 cauze penale, în privința a 138 persoane, pe 139 episoade, dintre care:

- Expediate în instanța de judecată – 73 cauze, în privința a 138 persoane;
- Dispusă încetarea/clasarea urmăririi penale – în 40 cauze penale.

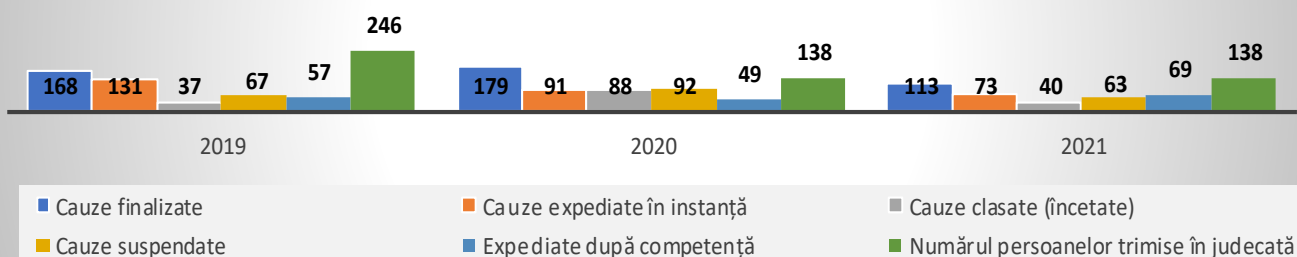
La sfârșitul perioadei de raport în gestiunea procurorilor se aflau 265 dosare penale.

În continuare sunt prezentate tabelele comparative al secțiunilor principale ce țin de exercițarea urmăririi penale, în raport cu perioada similară a anului 2019-2020.

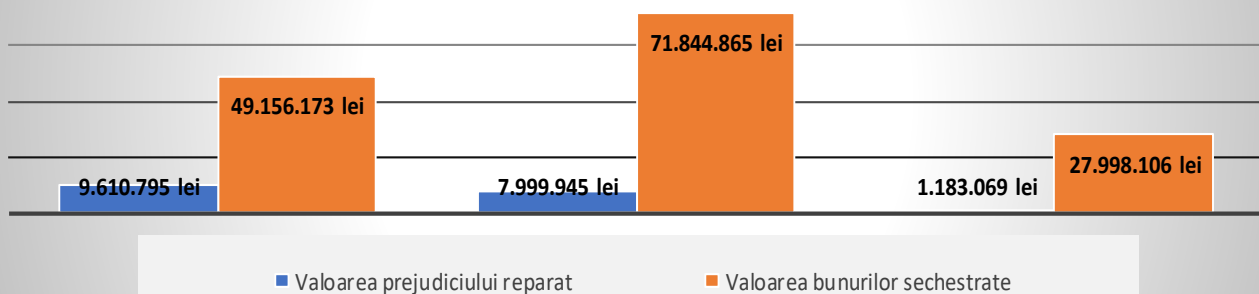
Diagramă comparativă privind cauzele penale restante, cauzele penale pornite, parvenite de la alte organe cît și cele aflate în exercițare, pentru perioada anilor 2019, 2020, 2021

Diagramă comparativă privind cauzele penale finalizate, expediate în instanță, clasate (încetate), suspendate, expediate după competență cât și numărul persoanelor trimise în judecată pentru perioada anilor 2019, 2020, 2021

Diagramă comparativă privind valoarea prejudiciului reparat (lei) și valoarea bunurilor sechestrate (lei), pentru perioada anilor 2019, 2020, 2021

Notă: în anul 2021 a fost **confiscată** suma de 1.620.755 euro (cazul contrabandei cu valută vama Leușeni) ce constituie circa **33 mil lei**.

De asemenea, în perioada de raport, în calitate de bănuți de săvârșirea infracțiunilor, pe cauzele din exercitare, au fost reținute 83 persoane, dintre acestea fiind aplicată arestarea preventivă și arestarea la domiciliu în privința a 77 persoane, alte 4 persoane eliberate de procurori și 2 persoane au fost puse în libertate de către judecătorul de instrucție, iar recursurile depuse de către procurori au fost respinse de către Curtea de Apel.

La finele perioadei de raport, pe cauzele restante, în stare de arest se aflau 4 persoane în 2 cauze penale privind circulația ilegală a substanțelor narcotice.

Conform datelor oficiale din sistemul informațional *Info-Pg*, precum și din registrele de strictă evidență, întru autorizarea măsurilor speciale de investigații procurorii au adresat în instanța de judecată – 1036 demersuri.

De asemenea, în cadrul urmăririi penale, în instanța de judecată au fost înaintate – **2091 demersuri privind autorizarea** (primare sau inclusiv cu prelungire) acțiunilor de urmărire penală.

TOTAL MSI		2091
TOTAL	Inițiate	810
	Prelungite	594
	Legalizate	687
	PERTINENTE	476
	NEPERTINENTE	211

interceptarea și înregistrarea comunicărilor telefonice sau a imaginilor;		1320
<i>Inițiate</i>	430	TOTAL
<i>Prelungite</i>	388	
<i>Legalizate/ confirmarea respectării cerințelor legale asupra efectuării MSI/</i>	502	
PERTINENTE	315	
NEPERTINENTE	187	

documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice, precum și localizarea sau urmărirea prin sistemul de poziționare globală (GPS) ori prin alte mijloace tehnice;		442
<i>Inițiate</i>	172	TOTAL
<i>Prelungite</i>	161	
<i>Legalizate/ confirmarea respectării cerințelor legale asupra efectuării MSI/</i>	109	
PERTINENTE	99	
NEPERTINENTE	10	

cercetarea domiciliului și/sau instalarea în el a aparatelor ce asigură supravegherea și înregistrarea audio și video, a celor de fotografiat și de filmat		85
<i>Inițiate</i>	30	TOTAL
<i>Prelungite</i>	32	
<i>Legalizate/ confirmarea respectării cerințelor legale asupra efectuării MSI/</i>	23	
PERTINENTE	16	
NEPERTINENTE	7	

supravegherea domiciliului prin utilizarea mijloacelor tehnice ce asigură înregistrarea;		9
<i>Inițiate</i>	5	TOTAL
<i>Prelungite</i>	1	
<i>Legalizate/ confirmarea respectării cerințelor legale asupra efectuării MSI/</i>	3	
PERTINENTE	1	
NEPERTINENTE	2	

monitorizarea conexiunilor comunicațiilor telegrafice și electronice;		4
<i>Inițiate</i>	4	TOTAL
<i>Prelungite</i>	0	
<i>Legalizate/ confirmarea respectării cerințelor legale asupra efectuării MSI/</i>	0	
PERTINENTE	0	
NEPERTINENTE	0	

monitorizarea sau controlul tranzacțiilor financiare și accesul la informația financiară;		13
<i>Inițiate</i>	2	TOTAL
<i>Prelungite</i>	6	
<i>Legalizate/ confirmarea respectării cerințelor legale asupra efectuării MSI/</i>	5	

PERTINENTE	3	
NEPERTINENTE	2	

colectarea informației de la furnizorii de servicii de comunicații electronice;	188	
AUTORIZATE	143	TOTAL
<i>Legalizate/ confirmarea respectării cerințelor legale asupra efectuării MSI/</i>	45	
PERTINENTE	42	
NEPERTINENTE	3	

Referitor la valorificarea investigațiilor interstate necesită a menționa că în condițiile în care criminalitatea transnațională organizată, are o amploare din ce în ce mai mare, procurorii s-au axat tot mai des pe o cooperare judiciară internațională în materie penală.

Astfel, pe lângă cooperarea prin intermediul comisiilor rogatorii, schimbului de informație prin Interpol, Europol, Eurojust, Selec, procurorii tot mai des apelează la semnarea echipelor comune de investigație (JIT).

În acest sens, în perioada anului 2021, Secția exercitare a urmăririi penale efectuează investigații în cadrul a 3 echipe comune de investigație cu organele competente din România și Muntenegru, pe cauze penale de contrabandă cu țigarete, droguri și cauze penale privind organizarea migrației ilegale.

Hotărârile adoptate pe cauze penale:

Cauzele penale expediate în instanța de judecată, pe categorii de infracțiuni, se prezintă în felul următor: omor – 2; furt – 2; tâlhărie – 2; șantaj – 2; escrocherie – 3; circulația ilegală a drogurilor – 23; evaziuni fiscale – 3; contrabandă – 4; banditism – 1; păstrarea ilegală a armelor de foc – 3; corupere pasivă – 1; trafic de influență – 4; abuz de putere sau abuz de serviciu – 2; exces de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu – 1; infracțiuni contra justiției – 1; tortură – 1; alte infracțiuni – 18.

Pe cauzele penale expediate cu rechizitoriu în instanța de judecată au fost calculate cheltuieli judiciare în sumă totală de **495 325,4 lei**.

Referitor, la valoarea stabilită a prejudiciului cauzat statului, persoanelor juridice și fizice în cauzele expediate în instanța de judecată aceasta se estimează la **2.036.065.154,73 lei, 3.230.000 dolari, 310.000 euro**.

În acest sens, o prioritate a activității de exercitare a urmăririi penale a constituit asigurarea recuperării prejudiciului cauzat prin infracțiune, inclusiv prin prisma desfășurării investigațiilor paralele.

Ca urmare, în perioada de raport, la etapa exercitării urmăririi penale, datorită acțiunilor procesuale *pro active*, procurorii Secției exercitare a urmăririi penale au recuperat efectiv la bugetul de stat suma totală de **1.183.069 lei**.

Totodată, în activitatea procurorilor o atenție sporită este acordată indisponibilizării în vederea confiscării bunurilor utilizate la săvârșirea infracțiunilor sau rezultate din activitatea infracțională.

Astfel, paralel cu efectuarea acțiunilor de urmărire penală, pentru administrarea probelor referitoare la constatarea existenței sau inexistenței infracțiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției, procurorii din cadrul PCCOCS procedează și la o identificare a bunurilor persoanelor fizice/juridice, în vederea dispunerii măsurilor asiguratorii.

Este de menționat că în perioada anului 2021, la demersurile procurorilor la etapa urmăririi penale, au fost aplicate sechestre pe bunuri și mijloace bănești în valoare totală de **27.998.106 lei, 103.750 Euro, 20.000 dolari**.

Clasarea/încetarea urmăririi penale:

Din numărul total al dosarelor (**40**) pe care s-a dispus clasarea/încetarea urmăririi penale, pe 32 cauze penale s-a dispus soluții în baza art.275 pct.1), 3) din Codul de procedură penală. În 3 cauze penale s-a dispus încetarea pe motiv că a intervenit termenul de prescripție sau amnistia, iar în 5 cauze penale soluția a fost adoptată în conformitate cu art.275 pct.9) din Codul de procedură penală.

Fapt ce se referă la persoanele anunțate în căutare este de menționat că în perioada anului 2021 cumulativ, au fost anunțate în căutare 26 persoane. Pe parcursul anului 2021 au fost identificate și reținute 11 persoane.

Potrivit Legii cu privire la Procuratură, în cadrul procuraturilor specializate activează constant ofițeri de urmărire penală și ofițeri de investigații care se subordonează funcțional procurorului-șef al procuraturii specializate. Ofițerii de urmărire penală, ofițerii de investigații sunt selectați în mod individual de către procurorul-șef al procuraturii specializate și se detașează de la alte instituții pentru o perioadă de până la 5 ani, care poate fi reînnoită pe o perioadă cu același termen.

Persoanele detașate în PCCOCS (7 ofițeri de urmărire penală și 2 ofițeri de investigații).

Urmare a analizei lucrului efectuat s-a constatat că aceștia îndeplinesc în mare parte un volum de lucru esențial în ce privește efectuarea acțiunilor de urmărire penală la indicațiile procurorilor ce exercită urmărirea penală în vederea finalizării în timp restrâns a cauzelor penale.

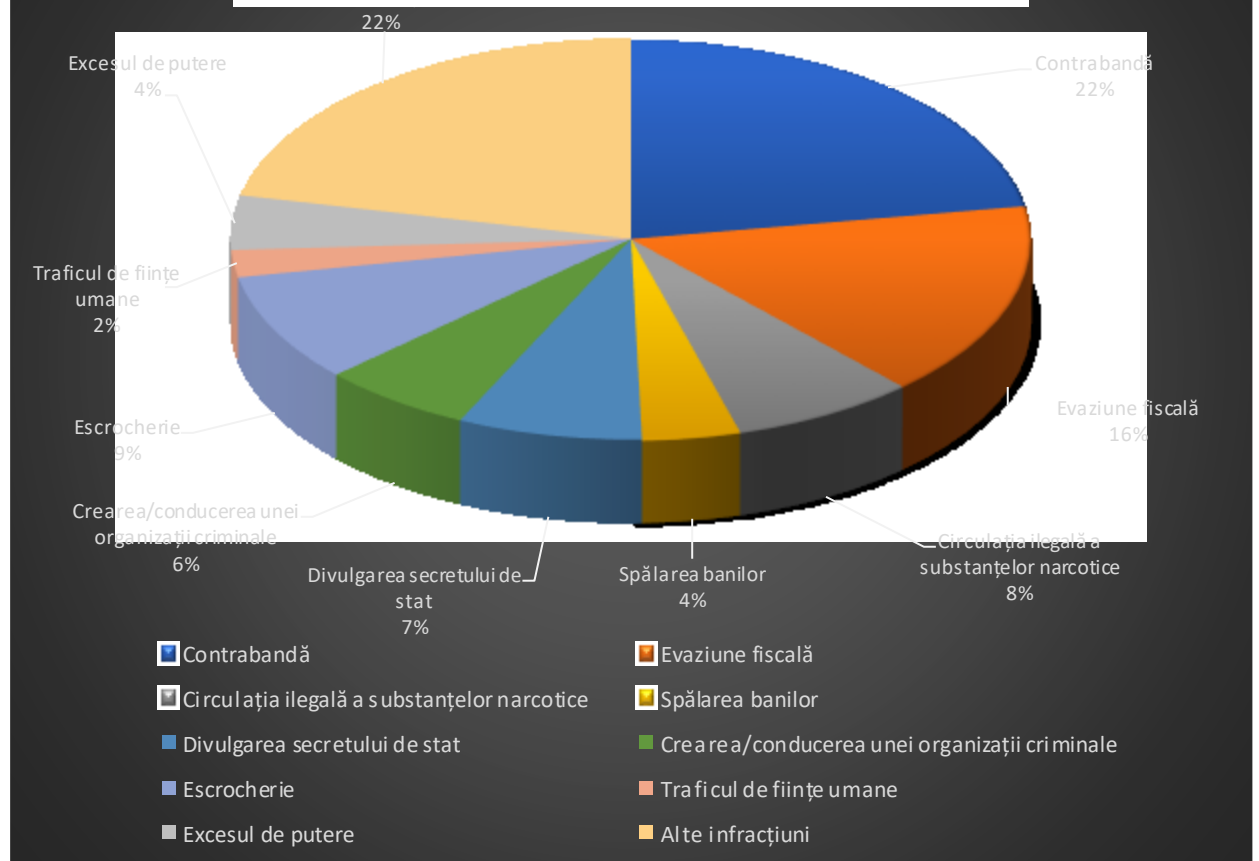
Conform datelor statistice, în perioada anului 2021, ofițerii de urmărire penală au examinat 32 procese penale din numărul total de 203 înregistrate, propunând refuzul în pornirea urmăririi penale în 10 cazuri, urmărirea penală fiind pornită în 22 cazuri. Totodată, au examinat 48 adresări ale cetățenilor ce vizează urmărirea penală. În total, au efectuat acțiuni de urmărire penală în 56 cazuri. Executate 5 cereri de comisii rogatorii parvenite de la organele competente ale altor state.

În comun cu ofițerii de urmărire penală, un lucru esențial a fost efectuat și de către ofițerii de investigații.

Dacă e să ne referim la restanța de dosare din gestiunea procurorilor stabilim că la 31.12.2021, procurorii PCCOCS exercitau urmărirea penală pe **265 cauze penale dintre care în Secția exercitare a urmăririi penale, Oficiul Principal – se aflau 242 cauze penale, Oficiul „Nord” – 18 cauze, iar în Oficiul „Sud” – 5 cauze.**

Cauzele penale restante la sfârșitul perioadei de raport, după categoria de infracțiuni, se prezintă în felul următor:

Cauze penale restante la sfârșitul perioadei de raport, după categoria de infracțiuni

Referitor la cauzele de rezonanță care au fost pornite și instrumentate de către procurorii din cadrul PCCOCS în perioada de raport pot fi menționate următoarele:

1. La 22.01.2021 a fost pornită cauza nr.2021670134 în baza art.42, art.327 alin.(2) lit.b/1), art.191 alin.(4), art.362 alin.(1), art.344 alin.(1), art.332 alin.(1) din Codul penal.

Potrivit materialelor cauzei **P.A.**, împreună și de comun acord cu șeful **Direcției nr.5** a Inspectoratului Național de Investigații al Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne (în continuare **Direcția nr.5 a INI**), **C.V.**, șeful Secției nr.1 "K" a Direcției nr.5 a INI, **C.I.**, șeful Serviciului Supraveghere al Secției nr.1 "K" a Direcției nr.5 a INI, **R.A.** și alte persoane în curs de identificare, fiind în înțelegere prealabilă cu **D.D.**, au elaborat și pus în aplicare o schemă infracțională de abuz de serviciu, delapidare a banilor publici în proporții mari, fals în acte publice, divulgare a secretului de stat, trecere ilegală a frontierei de stat, fapte săvârșite din interes material, în scopul realizării intereselor personale și în interesele terței persoane.

Urmărirea penală a fost finalizată la data de 23.09.2021, iar ulterior fiind expediată în Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (24 volume a câte 250 file fiecare), la 23.09.2021. Prejudiciul cauzat statului constituie 170.294.75 MDL.

2. Urmărirea penală în cauza nr.2021670069 a fost disjunsă la 13.05.2021 din cauza nr.2021670006, pornită la 14.01.2021, pe faptul unei bănuieli rezonabile privind comiterea infracțiunii prevăzute de art.327 alin.(3) din Codul penal.

Potrivit materialelor cauzei, R.G., în calitate de angajat al BNM, deținând funcție de conducere, fiind persoană publică în calitate de angajat al unei autorități publice autonome și de reglementare, iar din 30.12.2014, exercitând și funcția de administrator special al B.C., „UNIBANK” S.A., a folosit intenționat situația de serviciu o perioadă prelungită, inclusiv 28.11.2014 – 25.05.2015, în interesul organizației criminale creată și condusă de către V.P., constituită din mai multe nuclee, printre care și grupul criminal organizat condus de I.Ș., în vederea comiterii infracțiunilor de sustragere a mijloacelor financiare în proporții deosebit de mari din bugetul de stat și din sistemul bancar al Republicii Moldova, cu spălarea ulterioară a mijloacelor financiare, în scop de influențare, obținere și realizare de avantaje și interese economice, financiare și politice, și având asigurare de la membrii organizației criminale că dispozițiile organizației (asociației) criminale, respectiv acțiunile sale sunt acceptate și camuflate ca legale de către alte persoane publice, inclusiv funcționari din cadrul instituțiilor statului, afiliați organizației (asociației) criminale.

La 20.12.2021, cauza penală de învinuire a lui R.G. a fost expediată cu rechizitoriu în instanța de judecată, în baza art.327 alin.(3) din Codul penal, abuzul de serviciu, manifestat prin folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, în interesul unui grup criminal organizat și al unei organizații criminale, soldată cu cauzarea daunelor în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor juridice în sumă de **4.700.000 USD și 330 000 Euro**.

3. Urmărirea penală pe cauza nr.2021670189 a fost disjunsă la 30.11.2021 din cauza nr.2020869085, în privința învinuiților **I.G.** și **A.N.**, în baza art.27, 46, 248 alin.(5) lit.b) și c) din Codul Penal.

Potrivit materialelor cauzei T.A., acționând prin intermediul lui C.N., și tatălui acestuia A.N., care deținea funcția de ambasador extraordinar și plenipotențiar, în perioada lunii decembrie a anului 2020, cunoscând că mijlocul de transport al Ambasadei dispune de facilități vamale și este exonerat de control vamal, a dat indicații neîntemeiate șoferului Ambasadei ..., I.G., de a accepta preluarea din Republica Moldova și transmiterea produselor anabolizante în FR, membrilor grupării criminale, cu folosirea mijlocului de transport de model „IVECO DAILY 50C15 SV” înregistrat după Ambasada Republicii Moldova în FR și nedeclararea acestora organelor vamale.

Astfel, la 04.12.2020, aproximativ la ora 21⁰⁰, A.M., acționând în interesul grupului criminal organizat, având la sine produse anabolizante, pe care le-a preluat de la V.R., s-a deplasat pe str.Cetatea Chilia din mun.Chișinău, unde era parcat automobilul de model „IVECO DAILY 50C15 SV”, înregistrat după Ambasada Republicii Moldova în FR și a încărcat în acesta 10 cutii care conțineau produse anabolizante, injectabile și de administrare orală (pastile), de marca „CYGNUS Pharmaceutical group” – soluție injectabilă 10 ml „Trenbolone Enanthate 200mg/ml” – 1424 fiole, soluție injectabilă 10 ml „Testosterone Enanthate 300mg/ml” – 2003 fiole, soluție injectabilă 10 ml „Trenbolone Acetate 100 mg/ml” – 468 fiole, soluție injectabilă 10 ml „Testosterone Mix 300mg/ml” – 2104 fiole, soluție injectabilă 10 ml „Testosterone Propionate 100 mg/ml” – 441 fiole, soluție injectabilă 10 ml „Testosterone Cypionate 200 mg/ml” – 224 fiole, soluție injectabilă 10 ml „Oxymetholone Injectabile 50 mg/ml” – 80 fiole, soluție injectabilă 10 ml „Drastonolone Propionate 100mg/ml” – 1446 fiole, pastile 10 mg „Chlordehydromethyltestosterone” – 124 000 pastile în blistere a câte 50 buc, pastile 10 mg „Methandienone” – 124 000 pastile în blistere a câte 50 buc, pastile 10 mg „Stanozolol” – 123 800 pastile în blistere a câte 50 buc., care, din înțelegerea prealabilă cu complicități săi, urma a fi transportată în Federația Rusă.

Ulterior, la data de 05 decembrie 2020, aproximativ la ora 11:30 min., Grendaci Ion, conducând mijlocul de transport de model „IVECO DAILY 50C15 SV”, înregistrat după Ambasada Republicii Moldova în Federația Rusă, cu numerele de înmatriculare RU 147D08677, care era încărcat cu produse anabolizante, injectabile și de administrare orală (pastile), s-a prezentat la pista de control direcția „ieșire din țară” a postului vamal Palanca, din raionul Ștefan Vodă, unde, acționând de comun acord cu alte persoane care sunt în curs de identificare, cu scopul trecerii ilegale peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor, cunoscând că în calitate de reprezentant al misiunii diplomatice este exonerat de control vamal, iar valiza diplomatică trebuie să conțină numai acte diplomatice sau mărfuri destinate uzului oficial și personal, a încercat să treacă produsele anabolizante și psihotrope peste frontiera vamală, însă, colaboratorii postului vamal, având motive serioase de presupune că sunt transportate produse interzise, au efectuat controlul fizic a mijlocului de transport de model „IVECO DAILY 50C15 SV”, în care au fost depistate și ridicate 10 cutii care conțineau produse anabolizante, injectabile și de administrare orală (pastile), de marca „CYGNUS Pharmaceutical group” – soluție injectabilă 10 ml „Trenbolone Enanthate 200mg/ml” – 1424 fiole, în valoare de **1 482 220** lei, soluție injectabilă 10 ml „Testosterone Enanthate 300mg/ml” – 2003 fiole, în valoare de **1 651 840** lei, soluție injectabilă 10 ml „Trenbolone Acetate 100 mg/ml” – 468 fiole, în valoare de **393 120** lei, soluție injectabilă 10 ml „Testosterone Mix 300mg/ml” – 2104 fiole, în valoare de **1 556 960** lei, soluție injectabilă 10 ml „Testosterone Propionate 100 mg/ml” – 441 fiole, în valoare de **185 220** lei, soluție injectabilă 10 ml „Testosterone Cypionate 200 mg/ml” – 224 fiole, în valoare de **141 120** lei, soluție injectabilă 10 ml „Oxymetholone Injectabile 50 mg/ml” – 80 fiole, în valoare de **59 200** lei, soluție injectabilă 10 ml „Drastonolone Propionate 100mg/ml” – 1446 fiole, în valoare de **910 980** lei, pastile 10 mg „Chlordehydromethyltestosterone” – 124 000 pastile în blistere a câte 50 buc, în valoare de **1 054 000** lei, pastile 10 mg „Methandienone” – 124 000 pastile în blistere a câte 50 buc, în valoare de **527 000** lei, pastile 10 mg „Stanozolol” – 123 800 pastile în blistere a câte 50 buc. în valoare de **526 150** lei, cât și pastile „Alprozolam LPH” 0,5 mg – 6 blistere a câte 10 pastile, în valoare de **60** lei, pastile „Alprozolam LPH” 1 mg – 2 blistere a câte 10 pastile, în valoare de **24** lei, pastile „Золомакс” Alprozolamum 0,5 mg – 6 blistere a câte 10 pastile, în valoare de **60** lei, care conțin substanța psihotropă Alprozolam, care este inclusă în Hotărârea de Guvern nr. 1088 din 05.10.2004, în calitate de substanță psihotropă, utilizată în scop medical, respectiv, în așa mod, din motive independente de voința făptuitorului I.G., nu a reușit să-și realizeze până la capăt intențiile infracționale.

Respectiv, A.N. prin complicitate și I.G. în interesul grupului criminal organizat, a încercat trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova, prin nedeclarare și tănuire de controlul vamal, a bunurilor valoarea totală a cărora este de **8 487 954** lei.

Rechizitoriul a fost întocmit la 07.12.2021 în mun.Chișinău și în conformitate cu art.297 din Codul de procedură penală la 08.12.2021 s-a expediat împreună cu cauza penală nr.2021670189 spre examinare Judecătoriei Căușeni cu sediul în orașul Ștefan Vodă.

V. Conducerea urmăririi penale

Conducerea urmăririi penale anul 2021

Activitatea de conducere a urmăririi penale efectuată de către cei 17 procurori din cadrul secției conducere a urmăririi penale a PCCOCS urmează inițial a fi analizată conform datelor statistice, pentru expunerea indicelui cantitativ al activității, în perioada anului 2021.

Astfel, la începutul perioadei de raport, la situația din 01.01.2021, procurorii PCCOCS aveau în conducere **517** cauze penale (urmărirea penală fiind exercitată de organele centrale ale MAI, fiind compuse din 7 organe de urmărire penală compuse din: CCTP, DGUP, DIII, DGUP a IGPF, SPIA, SV și SFS).

Pe parcursul anului 2021 procurorii au verificat temeinicia pornirii urmăririi penale și după caz au reținut în conducere **1752** cauze penale (de la organele centrale ale MAI – **533**, de la SV – **109** și **SFS 139** – dosare, ultimele fiind ulterior remise după competență în gestiune procurorilor teritoriali sau din cadrul PCCOCS).

Tot în perioada anului 2021 au fost disjuncte, reluate sau parvenite de la alte organe de urmărire penală alte 454 cauze penale.

Respectiv, în total în conducerea procurorilor PCCOCS pe parcursul anului 2021 s-au aflat **1752** cauze penale în comparație cu **1465** cauze penale în perioada anului 2020. Această creștere este dictată în prim plan de mărirea numărului cauzelor penale retrase de la alte organe teritoriale de urmărire penală cu transmiterea acestora în special DGUP și DIII a INI sub conducerea PCCOCS și a faptului reluării urmăririlor penale după finisare de către procuror în ordine ierarhică, sau după caz de către judecătorul de instrucție.

În rezultatul activității, stabilind că nu țin de competența organelor de urmărire penală corespunzătoare, în 233 cauze penale (inclusiv 228 – MAI și 5 – SV – datorită legislației în vigoare) s-a decis transmiterea acestora după competență. Analizând perioada similară a anului 2020, s-a stabilită că după competență au fost remise 254 cauze penale.

În alte 82 cauze urmărirea penală a fost suspendată în baza art.287² din Codul de procedură penală (toate MAI), din motivul că nu a fost identificat făptuitorul.

În perioada respectivă, organele de urmărire penală au prezentat procurorilor, în ordinea art.289 din Codul de procedură penală, **321** cauze privind 530 episoade infracționale, dintre care, pentru expedierea în instanța de judecată – 177 cauze (365 episoade), iar pentru clasarea cauzei/încetarea urmăririi penale – 144 (165 episoade).

Din cauzele prezentate, procurorii au finalizat urmărirea penală în **300** cauze penale în privința a 475 fapte infracționale (în comparație cu perioada anului 2020 când au fost finisate - **242** cauze în privința a 339 fapte infracționale), astfel în creștere cu **58** de cauze penale finisate, dintre care:

- expediate în instanța de judecată cu rechizitoriu - **153** cauze în privința a 318 episoade criminale și 153 învinuiri;
- încetată/clasată urmărirea penală - **147** cauze penale în privința a 157 infracțiuni și 148 persoane (inclusiv în 18 cauze – din motive de nereabilitare în privința a 19 persoane);
- suspendate conform prevederilor art.510-511 CPP - **0** cauze penale.

Alte **269** cauze penale au fost conexate la dosarele de bază.

În aceeași perioadă, către organele de urmărire penală au fost restituite, în baza art.292 din Codul de procedură penală, 41 cauze penale, toate cu indicații de completare a urmăririi penale, iar pe alte 10 cauze la 31.12.2021 procurorii urmau să decidă.

Respectiv, în gestiunea ofițerilor de urmărire penală și conducerea procurorilor, la 31.12.2021 se aflau **749** dosare penale.

Mai jos este prezentat tabelul comparativ pe principalele poziții pentru anul 2021 ce țin de conducerea urmăririi penale, în raport cu perioada similară a anului 2020.

Perioada	Anul 2020	Anul 2021
Cauze penale restante la 01.01.	525	517
Cauze primite în procedură	940	642
Total cauze în conducere	1465	1752
Cauze înaintate procurorului	280	530
Cauze finalizate	242	300
Cauze expediate în instanță	127	153
Cauze clasate (încetate)	113 și 2 cauze suspendate conform art. 510-511 CPP (total 115 finisate)	147
Cauze suspendate	141	82
Cauze expediate după competență	341(254 MAI și 87 SV)	233(228 MAI și 5 SV)
Conexate	186	269
Cauze restante la 31.12.	517	749
Numărul persoanelor trimise în judecată	169	153
Valoarea prejudiciului stabilit (lei)	434 892 680,43 (pe cauzele penale din conducere) 13 128 740 353 (pe cauzele din exercitare a procurorilor secției)	357 300 914,81
Valoarea prejudiciului reparat (lei)	1 904 988	2 103 552
Valoarea bunurilor sechestrate (lei)	36 204 311,46 (pe cauzele penale din conducere) 824 528 030 (pe cauzele din exercitare a procurorilor secției)	11 724 908,46

Cu referire la cele **153** dosare expediate cu rechizitoriu în instanța de judecată, pe principalele categorii de infracțiuni, se prezintă în felul următor:

- traficul de persoane/proxenitism - **22**,
- trafic de copii – **3** ,
- circulația ilegală a substanțelor narcotice – **60**,
- escrocherie – **6**,

- șantaj – 3,
- furt – 4,
- păstrarea ilegală a armelor de foc și munițiilor – 2,
- huliganism – 1,
- tâlhărie – 1,
- evaziuni fiscale – 1,
- contrabanda – 17,
- corupere pasivă – 1,
- alte infracțiuni – 32 (în special, pornografie infantilă, infracțiuni din domeniul informaticii, fals în acte oficiale, etc.).

Pe aceste infracțiuni în perioada anului 2021 au fost calculate cheltuieli judiciare pe cauzele remise în instanța de judecată în sumă totală de **86.196 lei, în comparație cu perioada anului 2020 în sumă 554.872 lei**.

Valoarea bunurilor ridicate, sechestrate în scopul recuperării prejudiciului cauzat prin infracțiuni este de **15 506 956 lei (pe cauzele penale din conducere) și 24 914 955 lei (pe cauzele din exercitarea din cadrul PCCOCS)**.

Valoarea stabilită a prejudiciului, cauzat statului, persoanelor juridice și fizice în cauzele expediate în instanța de judecată se estimează la **58 174 988,18 lei**.

La fel, în perioada de raport, procurorii specializați pe conducerea urmăririi penale au dispus refuzul în pornirea urmăririi penale în **268** cazuri pe procesele penale parvenite cu propunere de la organele de urmărire penală ale MAI și **13** procese parvenite de la Serviciul Vamal.

Activitatea specială de investigații

Tot în perioada de raport, procurorii au adresat judecătorilor de instrucție **817** demersuri privind autorizarea acțiunilor de urmărire penală, comparativ cu **530** în anul 2020 și **777** demersuri privind autorizarea măsurilor speciale de investigații, comparativ cu **465** în perioada anului 2020.

În general, activitatea specială de investigație, reprezentând un capitol separat al codului de procedură penală, inclusiv și altor legi și acte normative, este un domeniu foarte sensibil din punct de vedere al ingerinței în special în viața privată a persoanei, fiind necesare atitudini deosebite ale procurorului în aplicarea acestora.

Reieșind că activitatea specială de investigație este un domeniu clasificat (confidențial sau secret) al activității procurorului și altor organe instituționale, vor fi reflectate doar unele date statistice.

Prin urmare din numărul total de 777 măsuri speciale inițiate de procurorii secția conducere, în perioada anului 2021 - 766 au fost admise. Un domeniu sensibil privind aplicarea măsurilor speciale de investigații este autorizarea ”interceptarea și înregistrarea comunicărilor”. Astfel, în perioada raportată, de către procurorii secției conducere a urmăririi penale au fost inițiate în total 480 (anul 2020 – 313) de interceptări, dintre care 469 au fost admise de către judecătorul de instrucție.

La fel, din numărul total al interceptărilor efectuate în 235 cazuri deja au fost informate persoanele supuse măsurii speciale menționate, dintre care 192 de către procuror la finisarea urmăririi penale. Concomitent pe celelalte măsuri ce au fost autorizate persoanele nefiind informate fiind emise încheieri ale instanței de judecată de amânare a informării până la terminarea urmăririi penale.

Reținerea și arestul

În perioada de raport, în calitate de bănuți de săvârșirea infracțiunilor, pe cauzele din conducerea urmăririi penale și cauzele penale aflate în exercitarea procurorilor secției au fost reținute **348** de persoane, dintre care în privința a **294** de reținuți s-a solicitat aplicarea arestului preventiv, iar de către instanța de judecată au fost arestate **247** de persoane. În comparație cu datele InfoPG în perioada anului 2020 au fost **reținute 189** persoane, dintre acestea fiind aplicată **arestarea preventivă** în privința a **169** persoane (date ce nu pot fi verificate cu certitudine).

Un factor esențial al creșterii persoanelor reținute se datorează în special activizării în perioada anului 2021 a comiterii, inclusiv și combaterii infracțiunilor privind circulația ilegală a drogurilor, drept urmare la capitolul circulația ilegală a drogurilor au fost reținute **113** persoane din numărul total de **189** reținuți ceea ce constituie aproximativ **60%** din totalul persoanelor private de libertate. Acest fapt s-a constatat în special odată cu apariția pandemiei COVID-19. Concomitent, cu toate că numărul cazurilor de reținere a crescut, categoriile infracțiunilor se plasează în a celor excepționalde grave, deosebit de grave și grave.

La fel, alte **24** de persoane au fost reținute pentru comiterea infracțiunilor de trafic, trafic de copii și conexe, ce reprezintă infracțiuni excepțional sau deosebit de grave. Este necesar de menționat, că din numărul total de 189 de persoane reținute **10** persoane au fost reținute, inclusiv pe cauze din exercitarea urmăririi penale, în special pe aspectul investigării unor compartimente din "Frauda Bancară" aflate în gestiunea PCCOCS.

În tabelul infra este prezentată situația privind reținerea/arestul persoanelor.

Reținerea și arestarea persoanelor		Cod rând	anul 2021
Persoane reținute (în temeiul art.166 alin.1 CPP)		1	348
Inclusiv: minori		2	0
Persoane reținute puse în libertate de procuror (din rândul 1)	Total	3	35
	Inclusiv: minori	4	0
	În legătură cu lipsa temeiurilor pentru reținere	5	0
	În legătură cu lipsa temeiurilor pentru privarea în continuare de libertate	6	35
Inclusiv: cu aplicarea altei măsuri de constrângere neprivative de libertate (din rândul 6)		7	35
Persoane în privința cărora s-a solicitat de procuror arestarea preventivă , din cele reținute (din rândul 1)		8	294
Inclusiv: minori		9	0
Persoane arestate preventiv , din cele reținute (din rândul 8)		10	247
Inclusiv: minori		11	0
Din rândul 10	învinite pentru infracțiuni excepțional de grave	12	27
	învinite pentru infracțiuni deosebit de grave	13	47
	învinite pentru infracțiuni grave	14	153
	învinite pentru alte infracțiuni	15	20
Persoane arestate la domiciliu , din cele reținute, în privința cărora s-a solicitat de procuror arestarea preventivă (din rândul 8)		15a	11
Inclusiv: minori		15b	0
Persoane reținute puse în libertate de judecătorul de instrucție	Total	16	47
	Inclusiv: minori	17	0
	În legătură cu lipsa temeiurilor pentru privarea în continuare de libertate (din rândul 8)	18	47
	Inclusiv: cu aplicarea altei măsuri de constrângere neprivative de libertate (din rândul 18)	19	47

	În legătură cu expirarea termenului de reținere (din rândul 8)	20	0
	În legătură cu lipsa temeiurilor pentru reținere (din rândul 8)	21	0
Contestări ale părții apărării privind eliberarea mandatului de arestare preventivă		22	217
Din ele	Admise cu punerea persoanei în libertate de instanța de recurs (din rândul 22)	23	9
	Inclusiv: cu aplicarea altei măsuri de constrângere neprivative de libertate (din rândul 23)	24	9
	Respinse (din rândul 22)	24a	208
	Inclusiv: minori (din rândul 23)	25	0
	Înlocuită arestarea preventivă cu arestarea la domiciliu de instanța de recurs (din rândul 22)	26	0
Contestări ale procurorului privind refuzul eliberării mandatului de arestare preventivă		27	16
Din ele	Admise cu aplicarea arestării preventive de instanța de recurs (din rândul 27)	28	11
	Inclusiv: minori	29	0
	Aplicată arestarea la domiciliu de instanța de recurs (din rândul 27)	30	5
	Inclusiv: minori	31	0
	Respinse (din rândul 27)	31a	0
Persoane în privința cărora s-a solicitat de procuror arestarea la domiciliu , din cele reținute (din rândul 1)		32	19
Inclusiv minori		33	0
Persoane arestate la domiciliu (din rândul 32)		34	19
Inclusiv: minori		35	0
Din rândul 34	învinite pentru infracțiuni excepțional de grave	36	0
	învinite pentru infracțiuni deosebit de grave	37	12
	învinite pentru infracțiuni grave	38	7
	învinite pentru alte infracțiuni	39	0
Contestări ale părții apărării privind eliberarea mandatului de arestare la domiciliu		40	18
Din ele	Admise cu punerea persoanei în libertate de instanța de recurs (din rândul 40)	41	0
	Inclusiv: cu aplicarea altei măsuri de constrângere neprivative de libertate (din rândul 41)	42	0
	Inclusiv: minori (din rândul 41)	43	0
	Respinse (din rândul 40)	43a	18
Contestări ale procurorului privind refuzul eliberării mandatului de arestare la domiciliu		44	0
Din ele	Admise cu aplicarea arestării la domiciliu de instanța de recurs (din rândul 44)	45	0
	Inclusiv: minori	46	0
	Respinse (din rândul 44)	46a	0
Persoane în privința cărora s-a solicitat de procuror arestarea preventivă în contumacie		47	7
Inclusiv: minori		48	0
Persoane arestate preventiv în contumacie (din rândul 47)		49	7
Inclusiv: minori		50	0
Persoane reținute din cele arestate preventiv în contumacie (din rândul 49)		50a	5
Inclusiv: minori		50b	0
Persoane trimise în judecată în stare de arestare preventivă (din rândurile 10, 28 și 49)	Total	51	87
	Inclusiv: minori	52	0
	inculpate pentru infracțiuni excepțional de grave	53	13
	inculpate pentru infracțiuni deosebit de grave	54	17
	inculpate pentru infracțiuni grave	55	57
	inculpate pentru alte infracțiuni	56	0
	cu termenul de arestare până la 3 luni	57	78
cu termenul de arestare de la 3 la 6 luni	58	9	

Asistența juridică internațională în anul 2021

Au fost expediate pentru executare **56 (comparativ cu anul 2020 - 42)** cereri de asistență juridică către următoarele state:

- Ucraina - 14, - România - 5, - Federația Rusă - 5, Turcia - 7, SUA - 4, Germania - 3, - Polonia - 2, Letonia - 2, Slovenia - 1, Serbia - 1, Marea Britanie - 2, Grecia - 1, Austria - 1, China - 1, Cipru - 1, Lituania - 1, Republica Italia - 1, Regatul Suediei - 1, Bulgaria - 1, Israel - 1, Kazahstan - 1.

Alte activități.

De către procurorii secției conducere a urmării penale au fost examinate **2442** adresări, cereri (plângeri) pe dosarele din conducere privind acțiunile sau inacțiunile reprezentanților organelor de urmărire penală, dintre care **406** au fost admise, comparativ cu **619** în perioada anului 2020, - **154** admise. Prin urmare procurorii secției în perioada anului 2021 au soluționat cu **1823** de adresări mai multe, decât în perioada anului precedent raportului.

Referitor la cauzele de rezonanță care au fost pornite de către organele de urmărire penală și aflate în conducere la procurorii din cadrul PCCOCS în perioada de raport pot fi menționate următoarele:

1. Urmărirea penală în cauza nr.2020790174 a fost pornită la 16.12.2020, către organul de urmărire penală al DGUP în baza **art.217¹ alin.(4) lit.d) din Codul penal.**

În rezultatul percheziției efectuate la 16.12.2021, la domiciliul temporar al lui A.F., amplasat în mun.Bălți au fost depistate multiple obiecte și materie primă pentru producerea drogurilor de tip mephedrone, după cum și droguri de tip mephedrone în proporții deosebit de mari (1,3 kg).

Potrivit materialelor cauzei, drogurile produse de A.F. erau puse în circulație prin intermediul unui magazin online creat în aplicația de comunicare Telegram, prin intermediul căruia primea comenzi de la consumatori (participanți ai grupului creat în aplicația Telegram) și îi informa despre modalitatea de plată, iar ulterior le expedia datele cu locația exactă de unde pot ridica pliculețul ascuns cu drogurile procurate.

Anterior reținerii lui A.F., au fost reținute alte 2 persoane ce activau în calitate de curieri ai acestui magazin online de comercializare a drogurilor, fiind responsabili de ascunderea pliculețelor cu droguri conform comenzilor persoanelor care le-au procurat.

Achitarea pentru drogurile procurate are loc în exclusivitate în monedă electronică, care ulterior este convertită în numerar prin intermediul schimburilor online de cripto-valută.

2. La 11.08.2021 a fost anihilată gruparea "Zarea", cu direcția de activitate - traficul de ființe umane în scop de exploatare sexuală și proxenetism (**art.206 și art.220 din Codul penal**), în apartamente din mun.Chișinău. Grupare creată din 8 membri, suspecți identificați (moldoveni, 7 bărbați / 1 femeie), reținuți – 5 persoane (4 bărbați / 1 femeie) și efectuate 3 percheziții. Respectiv, au fost pornite 3 cauze

penale (art.206 – 2 cauze, art.220 – 1 cauză). Au fost identificate 10 victime, dintre care 7 victime în Italia și 3 victime în Republica Moldova.

3. Urmărirea penală în cauza nr.2021871092 a fost pornită la 23.10.2021, de către organul de urmărire penală al IGPF al MAI, în temeiul bănuielii rezonabile de săvârșire a infracțiunii prevăzute **de art.362¹ alin (3) lit a) din Codul penal.**

Din materialele cauzei s-a constatat că în perioada lunii iulie-octombrie 2021, DR (*angajat al INSP al IGP al MAI*), fiind membrul unui grup criminal organizat, constituit din cetățeni ai Republicii Moldova, Turcia și Irak, prealabil împărțind rolurile, acționând cu intenția directă, determinând planul activității criminale la nivel transfrontalier și urmărind scopul obținerii unui folos financiar sau material în urma organizării migrației ilegale a străinilor din țările de risc în spațiul Uniunii Europene, au creat o schemă criminală bine organizată, potrivit căreia, folosind statul Republica Moldova ca zonă de tranzit, au organizat transportarea, intrarea cetățenilor străini în statele membre ale Uniunii Europene.

Astfel, D.R., B.M., K.J. cetățean Irakian, C.I. (cetățean al României), o altă persoană neidentificată de origine turcă pe nume Iasen, ultimul cu locul de trai pe teritoriul Ucrainei, care a coordonat întreaga activitate infracțională, precum și alte persoane nestabilite până la moment de către organul de urmărire penală, constituind un grup criminal organizat, cu roluri bine determinate între ei, urmărind scopul obținerii, direct a unui folos financiar, **în sumă de 13 000 euro per persoană**, acționând cu intenție directă în realizarea planului activității criminale la nivel transfrontalier, în perioada lunii iulie-octombrie 2021, au organizat intrarea, șederea și tranzitarea ilegală pe teritoriul Republicii Moldova a cetățenilor de etnie siriană – 5 la număr, care nu sunt nici cetățeni, nici rezidenți, ai acestui stat.

Deci, D.R., împreună și de comun acord cu B.M., K.J. cetățean Irakian, C.I. (cetățean al României), o altă persoană neidentificată de origine turcă pe nume Iasen, prelungindu-și acțiunile sale infracționale în perioada 17-22 octombrie 2021, au organizat șederea a 5 cetățeni de origine siriană, care la acel moment nu aveau permise de ședere pe teritoriul Republicii Moldova și nici nu erau solicitanți de azil, adăpostindu-i într-un apartament situat mun.Chișinău, închiriat în prealabil acest scop de către membrii grupului criminal organizat.

În continuarea activității criminale, persoanele indicate supra, în una din zilele de 21-22 octombrie 2021, având la dispoziție 2 mijloace de transport, au organizat transportarea cetățenilor de etnie siriană menționați, din mun.Chișinău până în or.Leova, imediata apropiere a râului Prut, care delimitează hotarul dintre Republica Moldova și România.

Ca urmare, întru atingerea scopului infracțional, D.R. împreună cu B.M., K.J. cetățean Irakian, C.I. (cetățean al României), au organizat intrarea cetățenilor de origine siriană menționați mai sus, pe teritoriul România, traversând cu bărci gonflabile râul Prut, direcția Leova (MD) - Bumbata (RO), semnul de frontieră 1191, unde deja erau așteptați de către C.I. cetățean al României, fiind reținuți la 22.10.2021 de către autoritățile de drept a Poliției de Frontieră, pe teritoriul României.

4. La 13.04.2021 cauza penală în privința lui C.V. (pe art.191 al.(5) Cod penal, **art.190 alin.(5) Cod penal, art.196 al.(4) Cod penal, art.335 alin.(3) Cod penal, art.335¹ alin.(2) Cod penal, art.360 alin.(1) din Codul penal, art.191 al.(5) Cod penal, art.310 alin.(1) Cod penal, art.352¹ alin.(1) Cod penal, art.191 al.(5)**

Cod penal, art.310 alin.(1) Cod penal, art.352¹ alin.(1) Cod penal, art.191 al.(4) Cod penal, art.310 alin.(1) Cod penal și art.352¹ alin.(1) Cod penal), T.L. (pe art.191 al.(5) Cod penal; 190 al (5) Cod penal; art.190 al.(5) Cod penal; art.335 alin.(3) Cod penal; art.335¹ alin.(2) Cod penal; art.360 alin.(1) din Codul penal; art.191 al.(5) Cod penal; art.191 al.(5) Cod penal și art.191 al.(4) Cod penal), P.M. (pe art.190 al.(5) Cod penal și art.196 al.(4) Cod penal), P.A. (pe art.190 al.(5) Cod penal; art.335 alin.(3) Cod penal; art.191 al.(4) Cod penal; 310 alin.(1) Cod penal; art.352¹ alin.(1) Cod penal) și G.S. (pe art.190 al.(5) Cod penal; art.196 al.(4) Cod penal; art.335 alin.(3) Cod penal; art.191 al.(5) Cod penal; art.352¹ alin.(1) Cod penal; art.191 al.(5) Cod penal; art.310 alin.(1) Cod penal și art.352¹ alin.(1) Cod penal) au fost disjuncte într-o cauză penală separată cu atribuirea nr.2021790059.

La 22.07.2021 cauză penală disjunctă nr.2021790059, a fost diferită justiției, fiind examinată de către Judecătoria Chișinău, Sediul Buiucani. Capetele de acuzare incriminate pe această cauză penale sunt incriminate pentru comiterea următoarelor infracțiuni.

Capătul de acuzare art.335 alin. (3) Cod penal s-a materializat prin gajarea (ipotecarea) abuzivă în favoarea băncii Moldova Agroindbank, de la care au fost contractate credite, a apartamentelor a 53 de investitori din Complexul locativ Calea Orheiului pentru care investitorii au introdus suficiente mijloace financiare care le-ar fi permis factorilor de decizie ai companiei să-și onoreze obligațiunile contractuale. Gajarea a fost posibilă ca urmare a inducerii în eroare a investitorilor de a nu înregistra la momentul convenit contractele de investiții la organul cadastral. În această cauză penală numită generic „Glorinal” prejudicial estimative cauzat părților vătămate a fost estimate la circa **2,7 milioane euro aproximativ 48.000.000 lei.**

VI. Reprezentarea acuzării de stat

6.1 Pe parcursul anului 2021, procurorii PCCOCS au reprezentat acuzarea de stat în instanța de fond în **694** cauze penale în privința a **1397** inculpați, indicii numerici fiind la același nivel cu perioada similară a anului 2020.

Atribuțiile reprezentării învinuirii în instanțele de judecată în cadrul PCCOCS revin atât procurorilor din Secția reprezentare a acuzării, cât și celor din oficiile ”Nord” și ”Sud”.

Din numărul total de cauze, pe **232** în privința a **339** persoane au fost pronunțate sentințe, dintre care cu participarea procurorilor din Secția reprezentare a acuzării **165** sentințe în privința a **232** persoane; oficiul ”Nord” - **34** sentințe în privința a **56** persoane și oficiul ”Sud” – **33** sentințe în privința a **51** persoane.

Procedura simplificată, prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală - judecata pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, a fost solicitată de către **139** inculpați, dintre care **3** cereri au fost respinse de către instanța de judecată, iar altele **136** - acceptate. Ca urmare au fost pronunțate **110** sentințe în privința a **136** persoane, ceea ce constituie **47%** din numărul total de cauze penale examinate. Dintre acestea, **82** cauze în privința a **104** persoane au fost examinate cu participarea procurorilor din cadrul Secției reprezentare a acuzării; **16** cauze în privința a **18** persoane – oficiul ”Nord” și **12** cauze privind **14** persoane – oficiul ”Sud”.

În perioada vizată, au fost pronunțate **19** sentințe de achitare în privința a **45** persoane, ceea ce reprezintă **8,2%** din numărul total de cauze examinate sau **13,3%** din numărul total de persoane în privința cărora au fost pronunțate sentințe de către prima instanță. **13** sentințe de achitare în privința a **27** persoane au fost adoptate cu

participarea procurorilor din Secția reprezentare a învinuirii, **2** sentințe în privința a **6** persoane – procurorii din cadrul oficiului ”Nord” și **4** sentințe în privința a **12** persoane – procurorii din cadrul oficiului ”Sud”.

Făcând o analiză a repartizării sentințelor de achitare după subdiviziunile care au exercitat sau condus urmărirea penală s-a constatat următoarele: pe **6** cauze penale în privința a **13** persoane urmărirea penală a fost exercitată de procurorii din cadrul Secției exercitare a urmării penale, **10** cauze penale în privința a **23** persoane au fost expediate în instanța de judecată de către procurorii din Secția conducere a urmării penale, **3** dosare în privința a **7** inculpați achitați a fost instrumentat de către procurorii din cadrul oficiului ”Sud”; în privința **1** inculpat dosarul a fost instrumentat de către procurorii din cadrul oficiului ”Nord” și **1-** de către procurorii din Procuratura Anticorupție.

Privitor la temeiurile achitării, **2** sentințe de achitare au fost pronunțate urmare a renunțării integrale a acuzatorului de la învinuire, (cauzele în privința lui Martirosean Vrej, învinuit în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.285 alin.(2) din Codul penal și Platon Veaceslav, învinuit în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.art.190 alin.(5), 243 alin.(3) lit.b) din Codul penal). La fel, după studierea sentinței motivate pe cauza de învinuire a lui Cucu Pavel în savârșirea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) din Codul penal s-a decis asupra legalității acesteia.

Cât privește ceilalți **42** inculpați achitați, sentințele au fost contestate în instanța de apel, nefiind examinate până în prezent.

Analizând sentințele de achitare pronunțate în perioada anului 2021 după termenul de judecare a cauzelor s-a constatat:

- **1/3** (dosare/persoane) - s-a judecat mai mult de 7 ani;
- **0/2** - mai mult de 6 ani;
- **2/6** - mai mult de 5 ani;
- **4/11** - mai mult de 4 ani;
- **3/13** - mai mult de 3 ani;
- **3/3** - mai mult de 2 ani;
- **1/1** - mai mult de 1 an;
- **5/6** - până la 1 an;

Cauzele care au generat adoptarea soluțiilor de achitare au fost sistematizate în trei categorii:

1. Prestația instanței de judecată: aprecierea diferită, în majoritatea cazurilor unilaterală, neobiectivă și fără o analiză corespunzătoare a probelor sau, în general, lăsarea fără o apreciere a acestora;

2. Comportamentul părților sau participanților în proces: schimbarea declarațiilor date la etapa urmării penale de către partea vătămată sau martori, imposibilitatea audierii acestora în ședința de judecată din cauza plecării lor peste hotare, concluziile divergente ale expertizelor suplimentare sau contraexpertizelor numite pe parcursul judecării cauzei;

3. Prestația procurorilor: expedierea în instanța de judecată a cauzelor penale în lipsa probelor concludente și suficiente pentru obținerea condamnării sau a cauzelor penale cu grave erori/omisiuni procesuale, precum și a cauzelor penale în care acțiunile inculpatului nu întrunesc elementele infracțiunii etc..

Totodată, în perioada supusă evaluării, cu participarea procurorilor PCCOCS au fost pronunțate **30** sentințe de încetare (aproximativ **13%** din numărul total de sentințe) în privința a **44** persoane, dintre care:

- **1/1** - în legătură cu împăcarea părților;
- **11/16** - în legătură cu expirarea termenului de prescripție;
- **6/9** - în legătură cu decesul făptuitorului;
- **0/1** - în privința unei persoane există o hotărâre definitivă prin care s-a constatat imposibilitatea urmăririi penale pe aceleași temeuri;
- **1/1** - în legătură cu liberarea de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională;
- **4/4** - fapta inculpatului constituie contravenție;
- **7/12** - există alte circumstanțe care exclud urmărirea penală.

În baza ultimului temei indicat, prevăzut de art.391 alin.(1) pct.6) din Codul de procedură penală au fost încetate procesele penale în cazurile de evaziune fiscală, când instanțele civile au anulat actele controalelor fiscale, cât și în situațiile când instanța a constatat încălcarea termenului de menținere a persoanelor în calitate de bănuțit, invocând calcularea acestuia de la pornirea urmăririi penale, dacă numele persoanei acuzate este indicat chiar și în partea descriptivă a ordonanței de pornire a urmăririi penale.

La acest capitol legislația procesual-penală este contradictorie exigențelor CEDO, fapt care a și fost menționat în deciziile instanțelor de judecată, iar la adoptarea soluțiilor de încetare a proceselor fiind puse Deciziile CtEDO.

Practica judiciară în acest sens de asemenea este neuniformă, existând mai multe decizii irevocabile de încetare a proceselor penale, dar și decizii de condamnare a persoanelor și respingerea solicitărilor de încetare a cauzelor.

În acest context, pentru a evita adoptarea sentințelor de încetare pe astfel de motive, până la unificarea practicii judiciare sau, eventual, modificarea cadrului legal, procurorii urmează să evite indicarea numelui făptuitorului în ordonanțele de pornire a urmăririi penale. În cazurile când în privința persoanelor vor fi efectuate acțiuni de urmărire penale (percheziții) sau măsuri speciale de investigații (interceptări), termenul menținerii persoanei în calitate de bănuțit urmează a fi calculat din ziua efectuării acestor măsuri.

6.2. Rolul procurorului la aplicarea pedepsei penale este menționat în art.53 alin.(1) pct.8) din Codul de procedură penală - procurorul își expune părerea în dezbaterile judiciare asupra faptei infracționale săvârșite de inculpat, încadrării ei în baza legii penale și pedepsei, care urmează a fi aplicată. Criteriile generale de individualizare a pedepsei sânt prevăzute de art.75 al Codului de procedură penală - gravitatea infracțiunii săvârșite, motivul acesteia, personalitatea celui vinovat, circumstanțele cauzei, care atenuează ori agravează răspunderea, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și condițiile de viață ale familiei acestuia. Reieșind din obiectivele de prevenție generală și specială, urmărindu-se scopul indicat la art.61 din Codul penal, procurorul orientează instanța la aplicarea unei sau altei pedepse, iar în cazul aplicării neîntemeiate a unor pedepse, în alte limite decât cele prevăzute în sancțiunea normei, fie de altă categorie, procurorul urmează să declanșeze căile de atac.

Analiza efectuată la capitolul politicii punitive pe cauzele examinate denotă că pe parcursul anului 2021, instanțele de judecată au aplicat în privința a **107**

inculpați pedeapsa sub formă de închisoare cu executare, **106** inculpați au fost condamnați cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, **32** – la amendă în beneficiul statului, iar în privința a **5** inculpați a fost aplicată pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

Recuperarea cheltuielilor de judecată constituie o preocupare permanentă pe plan intern al statului, fapt care impune necesitatea restituirii de către persoanele vinovate a cheltuielilor judiciare pe care le suportă nemijlocit statul în legătura cu desfășurarea procesului penal și promovarea mecanismelor de asigurare a evaluării în cadrul cauzelor penale a cuantumului real al cheltuielilor judiciare suportate de către stat pe fiecare cauză penală în parte.

Astfel, în perioada supusă evaluării acuzatorii de stat au solicitat încasarea de la persoanele vinovate de comiterea infracțiunilor a cheltuielilor judiciare în sumă totală de **1 171 228,5** lei. În prima instanță, a fost dispusă încasarea de la inculpați a cheltuielilor judiciare în sumă de **911 272** lei, ceea ce constituie aproximativ **77,8%** din suma solicitată.

O atenție sporită, în activitatea procurorilor care reprezintă învinuirea în instanța de judecată, este acordată confiscării bunurilor utilizate la săvârșirea infracțiunilor sau rezultate din activitatea infracțională și restituirii prejudiciului cauzat prin infracțiune.

Astfel, în baza sentințelor adoptate în perioada de raport, au fost confiscate bunuri în valoare totală de 43.468.029 lei.

Totodată, în baza sentințelor adoptate în prima instanță a fost dispusă restituirea prejudiciului cauzat părților vătămate (persoane fizice și juridice) în valoare totală de **1.922.131** lei.

Căile ordinare de atac ale sentințelor ilegale și neîntemeiate sunt o instituție creată în scopul preîntâmpinării și înlăturării erorilor în sfera de realizare a justiției. Ele sunt mijloace procesuale care permit o nouă examinare a procesului în vederea anulării totale sau parțiale a sentinței când sau comis greșeli în fapt sau în drept.

Controlul judecătoresc pe care orice cale de atac îl declanșează are un rol preventiv și unul reparator.

Astfel, reprezentarea învinuirii de către acuzatorii de stat se manifestă atât prin susținerea acuzării de stat în instanța de fond, apel și recurs, cât și prin emiterea actelor de reacționare împotriva hotărârilor ilegale și neîntemeiate.

În perioada de raport, de către procurorii PCCOCS au fost contestate cu apel sau, după caz, cu recurs privind latura penală și latura civilă a cauzei, inclusiv respingerea solicitării de încasare a cheltuielilor de judecată sau a confiscării bunurilor utilizate la comiterea infracțiunii sau rezultate din infracțiune, **89** sentințe în privința la **142** persoane.

În tabelul ce urmează au fost reflectați indicii numerici privind rezultatele activității secției judiciare pentru anul 2021, în raport cu perioadele anilor 2019 și 2020.

Perioada	2019	2020	2021
Total cauze pe care a fost reprezentată acuzarea (<i>dosare/persoane</i>)	762/1497	707/1411	694/1397
Total sentințe pronunțate (<i>dosare/persoane</i>), dintre ele:	274/416	197/294	232/339

Sentințe de condamnare (<i>dosare/persoane</i>), dintre ele aplicate pedeapsa:	214/313	144/202	183/250
- Închisoare (<i>dosare/persoane</i>)	75/111	62/88	75/107
- Suspendarea condiționată a executării pedepsei (<i>dosare/persoane</i>)	78/120	62/88	74/106
- Amenda (<i>dosare/persoane</i>)	57/78	17/22	29/32
- Munca neremunerată în folosul comunității (<i>dosare/persoane</i>)	4/4	3/4	5/5
Sentințe de încetare (<i>dosare/persoane</i>)	42/68	29/55	30/44
Sentințe de achitare (<i>dosare/persoane</i>)	18/35	24/37	19/45
Valoarea bunurilor confiscate (<i>lei</i>)	60.213.577	10.925.120	43.468.029
Valoarea prejudiciului reparat persoanelor fizice și juridice (<i>lei</i>)	4.181.573	2.520.718	1.922.131
Cauze penale la sfârșitul perioadei de raport (<i>dosare/persoane</i>)	488/1081	510/1117	462/1058

Indicii numerici pe unele segmentele de activitate sunt în creștere față de perioada similară a anului 2020, dar în scădere față de aceeași perioadă a anului 2019, deoarece în primele 3 luni ale anului, urmare a situației epidemiologice în care se află Republica Moldova instanțele de judecată au avut regim special de activitate, petrecând ședințele de judecată doar în cauzele cu inculpați arestați.

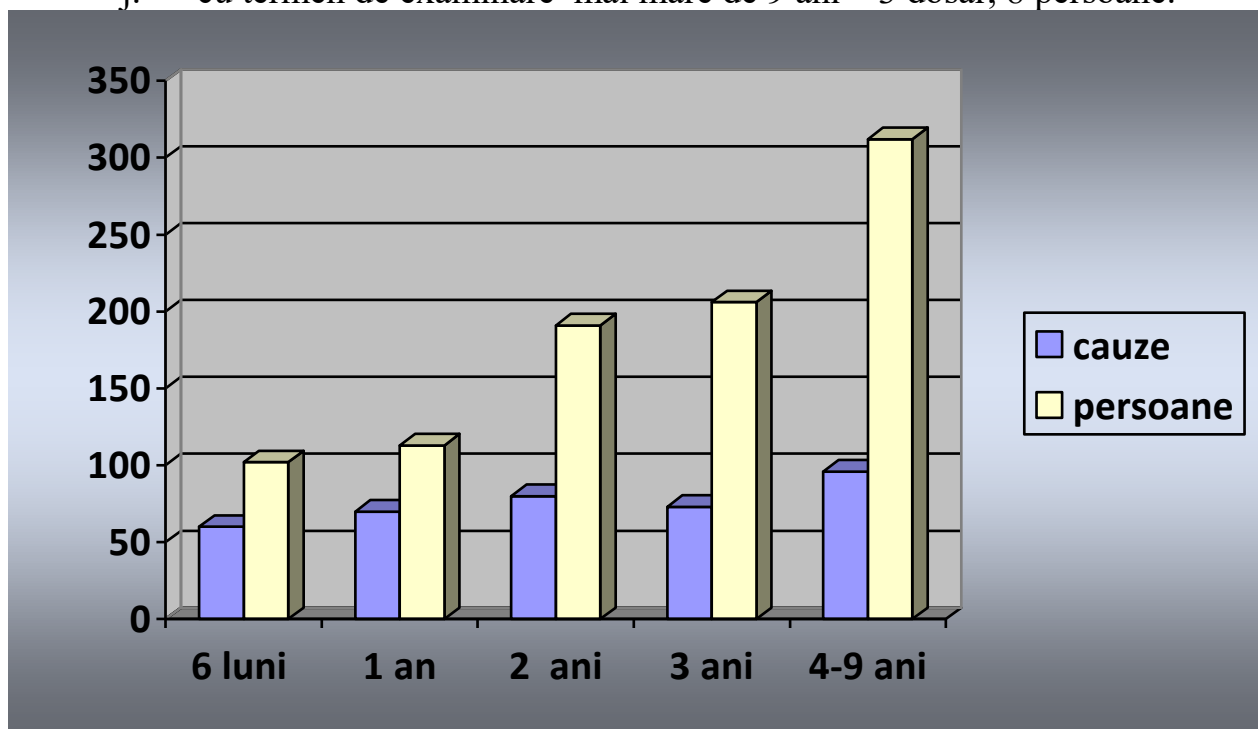
La sfârșitul perioadei de raport, acuzatorii de stat ai PCCOCS reprezintă învinuirea în instanțele de fond în **462** cauze penale în privința a **1058** inculpați, dintre care **34** cauze în privința a **76** inculpați pe care acuzarea de stat este reprezentată de către procurorii din cadrul oficiului "Nord" a PCCOCS, **50** cauze în privința a **87** inculpați – de procurorii din cadrul oficiului "Sud" cauze și **378** cauze în privința a **895** inculpați – de către procurorii din cadrul Secției reprezentare a acuzării.

După categoriile de infracțiuni, la finele perioadei de raport procurorii reprezintă acuzarea în **96** cauze în privința a **145** inculpați învinuiți în comiterea infracțiunilor de **trafic de persoane și conexe**; **123** cauze în privința a **289** persoane **învinuite de circulația ilegală a drogurilor**; **55** cauze în privința a **129** persoane învinuite în comiterea infracțiunii de **escrocherie**; **35** cauze privind **150** inculpați învinuiți de comiterea **evaziunii fiscale**.

6.3. În urma analizei stării de fapt la capitolul respectării termenului rezonabil de judecare a cauzelor în instanțele de fond s-a stabilit că **379** cauze penale în privința a **924** inculpați sunt cu termen de examinare *mai mare de 6 luni*, ceea ce constituie **82%** din numărul total de dosare pe care acuzarea de stat este reprezentată de către procurorii PCCOCS:

- a. cu termen de examinare mai mare de 6 luni – 60 dosare, 102 persoane;
- b. cu termen de examinare mai mare de 1 an – 70 dosare, 113 persoane;
- c. cu termen de examinare mai mare de 2 ani - 80 dosare, 191 persoane;
- d. cu termen de examinare mai mare de 3 ani - 73 dosare, 206 persoane;
- e. cu termen de examinare mai mare de 4 ani – 59 dosare, 182 persoane;
- f. cu termen de examinare mai mare de 5 ani – 21 dosare, 61 persoane;
- g. cu termen de examinare mai mare de 6 ani – 6 dosare, 26 persoane;

- h. cu termen de examinare mai mare de 7 ani – 6 dosar, 34 persoană;
- i. cu termen de examinare mai mare de 8 ani – 1 dosare, 1 persoane;
- j. cu termen de examinare mai mare de 9 ani – 3 dosar, 8 persoane.

Motivele de examinare îndelungată a cauzelor în prima instanță sunt:

a. Cauzele penale cu mulți inculpați

Cu referire la prevederile art.270/2 din Codul de procedură penală, Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale deține competențe în exercitarea și conducerea urmăririi penale, iar în consecință și de reprezentare a acuzării de stat în cauzele penale privind infracțiunile săvârșite de un grup criminal organizat în sensul art.46 din Codul penal, cât și cele comise în complicitate, ceea ce are ca rezultat expedierea în instanță și examinarea cauzelor în care sunt un număr mare de inculpați. Respectiv, din cauzele penale menționate *supra*, în 36 cauze penale sunt mai mult de 5 inculpați (13 inculpați într-o cauză penală de circulație ilegală de droguri în scop de înstrăinare, de către un grup criminal organizat, în proporții deosebit de mari; 18 inculpați într-o cauză penală de evaziune fiscală, escrocherie comisă de un grup criminal organizat săvârșite în proporții deosebit de mari; 11 inculpați într-o cauză penală de tâlhărie cu agravante etc). În cazul neprezentării din motive obiective sau subiective chiar a unui singur inculpat sau avocat, ședințele se amână, iar acest fapt duce la tergiversarea judecării cauzelor. Totodată, e de menționat că, în astfel de cauze, majoritatea inculpaților au fost deținuți în stare de arest timp de 1 an, astfel, în privința inculpaților care nu se prezintă în instanță a rămas singura pârghie – dispunerea aducerii silite.

b. Cauzele penale de evaziune fiscală

Dat fiind faptul că, la baza învinuirii aduse inculpaților pe această categorie de infracțiuni stau Deciziile Serviciului Fiscal de Stat emise în baza actelor de control fiscal (acestea fiind contestate în instanțele judecătorești), instanța care judecă respectivele cauze penale nu poate finaliza cercetarea judecătorească în lipsa hotărârilor în contencios administrativ.

c. Examinarea cauzelor de către judecătorii cărora le-au expirat împuternicirile în funcția de judecător sau au fost eliberați din funcția de judecător

Un alt fenomen de tergiversare a examinării cauzelor pe care reprezintă acuzarea de stat procurorii din cadrul PCCOCS o constituie faptul expirării termenului de 5 ani din momentul emiterii Decretului prezidențial de numire în funcție și nefinalizarea procedurii de numire în funcție până la atingerea plafonului de vârstă.

Astfel, judecătorii din cadrul Judecătoriei Chișinău Ion Chirtoacă, și Venimin Chihai, cărora le-au expirat împuternicirile nu au fixat ședințe de judecată pe parcursul a 3 și, respectiv, 7 luni.

De asemenea, judecătorul Judecătoriei Cahul, sediul Central, I. Gorlenco, după expirarea termenului de 5 (cinci) ani, din momentul numirii în funcție, adică din data de 12 iunie 2020, nu au fost finalizate procedurile de numire până la atingerea plafonului de vârstă, iar cauze penale, aflate la acest judecător în gestiune, nu au fost repartizate la un alt judecător.

În atare situație, cauzele penale aflate în procedura respectivilor magistrați au rămas în nelucrare, respectiv examinarea acestora este tergiversată.

O situație similară este și în cazul imposibilității îndeplinirii de către judecător a atribuțiilor, în legătură cu aplicarea sancțiunii disciplinare – eliberarea din funcție.

Judecătorul Judecătoriei Cahul, sediul Central, I. Cotea, prin Hotărârea CSM, din 28 mai 2021, prin aplicarea sancțiunii disciplinare, a fost concediat din sistemul judecătoresc, însă ultimul a contestat aceasta hotărâre, hotărârea definitivă nu a fost adoptată și respectiv, cauze penale, aflate la acest judecător în gestiune, nu au fost redistribuit, respectiv examinarea acestora este tergiversată.

În cazul judecătorului Sergiu Lazari, care a fost eliberat din funcție conform Hotărârii Plenului Colegiului disciplinar nr. 29/7 din 16 octombrie 2020, cauzele penale aflate în procedura acestuia au fost redistribuite altor magistrați abia peste un an, fiind reluată cercetarea judecătorească.

d. Disponerea rejudecării cauzelor penale

Un alt factor care a determinat tergiversarea examinării cauzelor penale sunt Deciziile Colegiului penal al Curții de Apel prin care din diverse temeuri au fost dispuse rejudecarea cauzelor penale în aceeași instanță de fond, dar în alt complet de judecată.

Astfel, la moment, pe rolul instanțelor de fond se află 4 cauze penale în privința a 7 inculpați cu termene de examinare de 3-5 ani, care au fost restituite la rejudecare.

e. Schimbarea completului de judecată

Conform prevederilor art.31 alin.(2) din Codul de procedură penală „Completul de judecată format în condițiile art.30 trebuie să rămână același în tot cursul judecării cauzei, cu excepția prevăzută în alin.(3). Dacă aceasta nu este posibil, completul poate fi schimbat până la începerea cercetării judecătorești”. Aliniatul (2) stipulează că „După începerea cercetării judecătorești, orice schimbare intervenită în completul de judecată impune reluarea de la început a cercetării judecătorești”.

Astfel, pe parcursul judecării cauzei în instanța de judecată, în cazul în care judecătorul care judecă fondul cauzei din motive întemeiate, se înlocuiește cu un alt judecător, cercetarea judecătorească este reluată cu cercetarea din nou a tuturor probelor, fapt ce generează tergiversarea examinării cauzei.

Schimbarea completului de judecată influențează negativ atât asupra termenului de examinare a cauzei în care persoana urmează a fi condamnată înaintea intervenirii termenului de prescripție, cât și dificultatea prezentării repetate a părților vătămate și a martorilor în proces.

Astfel de situații au fost constatate pe 4 cauze penale în privința a 17 inculpați.

f. Comportamentul părților în proces

Unul din cele mai frecvente motive din care are loc tergiversarea examinării cauzelor penale în instanța de judecată este atitudinea iresponsabilă și pe alocuri abuzivă, manifestată de către unii participanți la proces și în special de părțile apărării.

Neprezentarea în ședința de judecată a apărătorului fără a informa instanța despre motivele care au stat la baza lipsei acestuia la data și ora fixată, condiționează amânarea ședinței de judecată, inclusiv, tergiversarea cauzei și dificultatea prezentării repetate de către acuzatorii de stat a părților vătămate și martorilor la următoarele ședințe de judecată. La acest capitol acuzatorii de stat din cadrul PCCOCS au o practică stabilită și solicită de fiecare dată aplicarea amenzii judicare conform prevederilor art.201 din Codul de procedură penală față de apărătorii care lipsesc nemotivat sau care cu bună-știință întrerup ședințele de judecată. Dar și în aceste cazuri, în contextul pandemiei create de virusul COVID 19, instanțele de judecată evită să aplice amenzi, atâta timp cât nu sunt cunoscute motivele neprezentării.

La fel, neprezentarea inculpaților în instanța de judecată, generează amânarea unui șir de ședințe de judecată, mai ales în cauzele penale cu mai mulți inculpați, iar aducerile silite dispuse de către instanța de judecată nu aduc careva rezultate pozitive.

g. Neprezentarea părților vătămate sau a martorilor în ședințe de judecată

Neprezentarea părților vătămate și a martorilor în proces la fel este un motiv care duce la tergiversarea cauzelor penale în instanța de judecată și care încalcă termenul rezonabil de examinare a cauzelor penale.

Totodată, e de menționat faptul că, cu cât dosarul se află mai mult timp în instanța de judecată, cu atât mai greu îi revine acuzatorului de stat să prezinte persoana în fața instanței de judecată, din motiv că sunt plecate peste hotarele Republicii Moldova sau nu domiciliază la adresa indicată în rechizitoriu.

Un suport relevant pentru acuzatorul de stat ar servi confruntările, care dacă ar fi efectuate în cadrul urmăririi penale, ar da procurorului posibilitatea incontestabilă de a face uz, în ședința de judecată, de prevederile art.371 din Codul de procedură penală. La fel, pe cauzele penale disjuncte ar fi binevenită audierea suplimentară a părților vătămate sau a martorilor asupra declarațiilor anterioare, dacă a trecut o perioadă mare de timp între darea declarațiilor organului de urmărire penală și expedierea cauzei penale în instanța de judecată.

6.4. În contextul soluțiilor emise de instanța de judecată pot fi exemplificate următoarele:

1. Sentința Judecătorei Hîncești (sediul Central) din 15.04.2021, G.V. a fost condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.27, 248 alin.(5) lit.b) din Codul penal. La condamnarea inculpatului a fost dispus și **confiscarea în folosul statului a sumei de 1.610.685 (un milion cinci sute șasezeci mii șase sute șasezeci și cinci) euro.**

În aceeași cauză la apelul PCCOCS, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12.10.2021 s-a dispus și **confiscarea specială din contul lui Gurschii Vitalie, în proprietatea statului a contravalorii mijlocului de transport de model „Mercedes Actros” în mărime de 591 309 (cinci sute nouăzeci și unu mii trei sute nouă) lei, precum și a sumei de 10 000 (zece mii) euro.**

Agenția pentru recuperarea bunurilor infracționale a CNA (ARBI) a transferat mijloacele bănești, în valoare de peste 32 de milioane de lei confiscate în prezenta cauză, în beneficiul statului.⁷

2. Sentința judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 24.12.2021 de condamnare a cetățenilor turci A.F. pentru comiterea infracțiunilor prevăzute la art.42 alin.(3), art. 217¹ alin. (4) lit. b), d); art. 42 alin.(3), art. 248 alin.(7) lit.a) din Codul penal și D.A. pentru comiterea infracțiunii prevăzute la art.42 alin.(5), art.217¹ alin.(4) lit.b), d) din Codul penal.

La pronunțarea sentinței instanța de judecată a **dispus nimicirea a 218 411,3 grame de heroină** ambalată în 1 092 pachete din polimer, care fost ridicată în cadrul percheziției realizate la 19.06.2021 și a constituit obiectul infracțiunii care a fost încriminată inculpaților.

3. Sentința judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 18.11.2021 inculpatul M.C. a fost recunoscut vinovat pentru comiterea infracțiunii prevăzută de art.206 alin.(3) lit.e¹) și f) Cod penal cu stabilirea unei **pedepse de 16 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.** Acțiunea civilă a părții vătămate a fost admisă cu încasarea sumei 100 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral.

Inculpatul a fost recunoscut vinovat pentru faptul că „... *în perioada toamna anului 2016 - noiembrie 2020, acționând cu o intenție unică continuă, aflându-se în mun.Chișinău, urmărind scopul exploatării sexuale necomerciale, și abuzând de poziția de vulnerabilitate a victimei minore care se afla în îngrijirea sa, cunoscând despre vârsta reală a victimei, profitând de abuz de autoritate, a recrutat și a adăpostit victima A. B. , în mai multe locuințe din mun.Chișinău, unde cu aplicarea violenței fizice și psihice a impus-o să-i satisfacă poftele sexuale și să întrețină relații sexuale cu el, inclusiv în forme perverse ...*”.

VII. Activități programate și realizate potrivit planurilor de acțiuni a PCCOCS

Activitățile PCCOCS desfășurate în perioada anului 2021 au fost învederate în planurile de activitate pentru semestrul unul și 2.

⁷ <https://cna.md/libview.php?l=ro&idc=5&id=3741&t=/Serviciul-relatii-publice/Comunicate-de-presa/ARBI-transfera-pestre-32-000-000-de-lei-la-bugetul-de-stat-bani-confiscati-in-dosarul-contrabandei-de-16-milioane-de-euro-de-la-vama>

Subsecvent în perioada de raport au fost planificate următoarele activități și anume:

- a. Definirea și specificarea detaliată a sarcinilor de bază și a atribuțiilor de serviciu pentru fiecare post de funcționar public (inclusiv cei cu statut special) din sistemul Procuraturii;
- b. Monitorizarea activităților de control și gestionare a riscurilor instituționale;
- c. Evaluarea capacităților analitice ale procuraturilor specializate;⁸
- d. Implementarea recomandărilor elaborate în baza studiului cu privire la evaluarea capacităților analitice ale procuraturilor specializate;
- e. Modernizarea paginii web a Procuraturii Generale și crearea paginilor web a procuraturilor specializate;
- f. Evaluarea gradului de realizare în semestrul I al anului 2021 a măsurilor prevăzute în Planul de acțiuni al Procuraturii pentru realizarea Planului de acțiuni de implementare a Strategiei naționale de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului pentru anii 2020-2025;
- g. Evaluarea gradului de realizare în semestrul I al anului 2021 a măsurilor prevăzute în Planul național de acțiuni în domeniul drepturilor omului pentru anii 2018-2022;
- h. Evaluarea gradului de realizare în semestrul I al anului 2021 a măsurilor prevăzute în Planul operațional de realizare a Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei securității informaționale a Republicii Moldova pentru anii 2019-2024;
- i. Analiza activității Procuraturii în domeniul combaterii traficului de ființe umane prin prisma recomandărilor expuse în raportul Departamentului de Stat al SUA, ediția 2020;
- j. Analiza rezultatelor și eficienței activității Procuraturii la exercitarea și conducerea urmăririi penale în primele 6 luni ale anului 2021, a măsurilor privind prevenirea și combaterea criminalității;
- k. Analiza stării de fapt în domeniul urmăririi penale a infracțiunilor legate de traficul ilicit de droguri;
- l. Analiza activității de efectuare de către organele competente a măsurilor speciale de investigații pe cazurile privind traficul ilicit de droguri, pe parcursul primului semestru al anului 2021;
- m. Analiza dinamicii și caracteristicii sesizărilor privind aplicarea torturii, tratamentului inuman și degradant de către persoanele oficiale în perioada I semestru al anului 2021;
- n. Elaborarea Ghidului privind investigarea și judecarea faptelor de trafic ilicit de droguri (asociate infracțiunii de spălare a banilor);
- o. Analiza eficienței amplasării și a randamentului oficiilor teritoriale a PCCOCS în raport cu situația criminogenă din țară;
- p. Analiza stării de fapt și necesităților de specializare a procurorilor PCCOCS;
- q. Elaborarea Ghidului privind investigarea și judecarea faptelor de contrabandă (asociate infracțiunii de spălare a banilor);

⁸ Proiectul organigramei pentru îmbunătățirea specializării procurorilor și asigurarea sistemului de management operațional este prezentat în anexa la notă.

- r. Analiza legalității hotărârilor judecătorești pronunțate în cauzele penale, cu elucidarea cauzelor și condițiilor achitării inculpaților, precum și a tergiversării examinării cauzelor penale pe parcursul semestrului anului 2021;
- s. Analiza activității procuraturilor teritoriale și specializate la investigarea infracțiunilor ecologice și conexe, inclusiv contra intereselor publice pentru anul 2021;
- t. Generalizarea activității Procuraturii la acordarea și primirea asistenței juridice internaționale pe cereri de comisii rogatorii, pentru perioada semestrului I al anului 2021;
- u. Generalizarea activității Procuraturii pentru perioada semestrului I al anului 2021 la anunțarea persoanelor în căutare și extrădarea acestora.

De remarcat că majoritatea acțiunilor programate au fost realizate cu excepția elaborării Ghidului privind investigarea și judecarea faptelor de trafic ilicit de droguri (asociate infracțiunii de spălare a banilor) și elaborarea Ghidului privind investigarea și judecarea faptelor de contrabandă (asociate infracțiunii de spălare a banilor).

Conform planului, în activitățile de elaborare a ghidurilor au fost desemnați inclusiv procurorii I.Caracuian, A.Ciocan, R.Dorogan și V.Socol care în luna noiembrie a anului curent nu mai activau în PCCOCS.

În context, ținând cont de caracterul complex al proiectului actului instituțional planificat pentru elaborare, acesta nu a fost întocmit și urmează ca această acțiune să fie inclusă în planul de acțiuni al PCCOCS pentru anul 2022.

VIII. Activitățile analitice și transparența

8.1. Pe parcursul perioadei de raport o parte dintre eforturile procurorilor PCCOCS au fost concentrate la executarea activităților cu caracter analitic programate, care reies din sarcinile trasate de conducerea Procuraturii Generale și programele de activitate ale Procuraturii Generale.

- ✓ Programul de Dezvoltare Strategică (PDS) a Procuraturii pentru anii 2021-2025, ordinul Procurorului General nr.19/28 din 03.02.21;

- ✓ Planul de acțiuni al Procuraturii pentru realizarea Planului de acțiuni de implementare a Strategiei naționale de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului pentru anii 2020-2025, Ordinul Procurorului General nr.28/8 din 23.03.21;

- ✓ Planul operațional de acțiuni al Procuraturii Republicii Moldova pentru realizarea Planului național de acțiuni în domeniul drepturilor omului pentru anii 2018-2022”, ordinul Procurorului General nr.52/8/1 din 19.07.2021;

- ✓ Planul instituțional de acțiuni al Procuraturii în vederea executării Planului de acțiuni pentru anii 2021-2022 privind implementarea Strategiei naționale de prevenire și combatere a traficului de ființe umane pentru anii 2018-2023, ordinul Procurorului General nr.6/2-97 din 29.12.2021;

- ✓ Strategia privind asigurarea independenței și integrității sectorului justiției pentru anii 2022-2025, ordinul Procurorului General nr.3/8/1/ din 06.01.22;

- ✓ Strategia de management al riscurilor în Procuratură 101/28 din 29.12.2020;

- ✓ Autoevaluarea, raportarea sistemului de control intern managerial în cadrul Procuraturii și emiterea declarației de răspundere managerială, ordinul Procurorului General nr.28/8 din 29.03.21;

- ✓ Monitorizarea și unificarea modului de examinare a sesizărilor și rapoartelor de audit ale Curții de Conturi, ordinul Procurorului General nr.24/8/2/ din 23.03.21;
- ✓ Realizarea și evidența deciziilor Consiliului Suprem de Securitate, ordinul Procurorului General nr.42/8 din 08.06.2021;
- ✓ Organizarea activității procurorilor în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele judecătorești, ordinul nr.2/21 din 02.01.2018;
- ✓ Organizarea activității investigării cazurilor de tortură, tratament inuman și degradant Ordinul PG 81/6/408.11.2021;
- ✓ Interacțiunea dintre subdiviziunile Procuraturii Generale, procuraturile specializate și teritoriale la desfășurarea activității de combaterea a crimelor cibernetice, ordinul 47/4 din 09.12.2016;
- ✓ Interacțiunea dintre subdiviziunile Procuraturii Generale, procuraturile specializate și teritoriale la desfășurarea activității de combatere a traficului de ființe umane și a migrației ilegale, ordinul Procurorului General nr.44/15 din 24.11.2016.

8.2. În perioada anului 2021, Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale a realizat un set de acțiuni de comunicare cu presa, în număr total de **836 unități**.

Acestea au fost segmentate pe emiterea comunicatelor de presă, notelor/declarațiilor de presă, precizărilor solicitate din partea reprezentanților media. De asemenea, interacțiunile mediatice au luat în considerare atât presa scrisă (tipărită și online), cât și cea radiofonică și televizată.

În majoritatea cazurilor, comunicatele de presă publicate pe pagina de internet oficială a Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale au fost dublate prin publicarea pe contul din rețeaua de socializare al acesteia. Ulterior, aceste publicații erau distribuite în grupuri de interes din aceeași rețea.

În incinta PCCOCS a fost desfășurată o conferință de presă la un subiect de rezonanță socială sporită, iar cu participarea unității responsabile de comunicare cu presa, procuratura specializată a participat la alte două conferințe de presă organizate de comun cu IGP și cu Serviciul Vamal.

IX. Aspecte problematice ale activității

9.1. Conform organigramei anexă la Regulamentul de activitate a PCCOCS aprobat prin ordinul Procurorului General nr.7/28 din 17.02.2017 cu modificările ulterioare, structura instituției este formată din trei secții, șase birouri, două oficii, două servicii și aparatul PCCOCS.

În rezultatul analizei activității subdiviziunilor prevăzute în organigrama PCCOCS s-a constatat că o parte din acestea nu sunt funcționale, deoarece nu este asigurat un management eficient la nivelul fiecărei subdiviziuni.

Această situație este consecința faptului că posturile de șef de birou sunt funcții neformale, fără atribuții manageriale și competență procesuală pe domeniile specifice.

În cadrul secțiilor repartizarea cauzelor se efectuează nu după specializare, ci după domeniul de activitate: conducerea urmăririi penale/exercitarea urmăririi penale.

In concreto, anumite cauze de aceeași categorie (*ex: contrabanda, punerea în circulație a drogurilor, traficul de persoane, evaziunea fiscală, ș.a.*) sunt transmise

pentru conducerea urmăririi penale unui birou (din cadrul Secției conducerea urmărire penală), iar pentru exercitarea urmăririi penale altui birou (din cadrul Secției exercitare a urmăririi penale), situație descrisă generează lacune semnificative la implementarea eficientă a procesului de specializare a procurorilor după categoria infracțiunilor investigate.

Totodată, sunt categorii de cauze, care nu pot fi atribuite la anumite domenii exacte, fiind necesară crearea unei subdiviziuni speciale pentru investigarea nemijlocită a acestor cauze (*ex. – o parte a dosarului numit generic „Furtul miliardului”, delapidări de la Calea Ferată a Moldovei (prejudiciul de peste 1,2 miliarde lei), delapidări de la întreprinderi ce dețin monopol pe piață, infracțiuni săvârșite de funcționari publici/ persoane de demnitate publică de rang înalt (cauza numită generic „Direcția -5”) etc.*) pe care, de regulă, sunt create grupuri de urmărire penală formate din persoane responsabile delegate din mai multe instituții de stat – IFPS, Inspekția Financiară, SIS, Serviciul Vamal etc.

Cauzele respective prezintă un grad sporit de complexitate în care sunt examinate un complex din capitole distincte a părții speciale a Codului penal de infracțiuni implicit de crimă organizată, evaziune fiscală, abuzuri de serviciu, spălare de bani etc.

În cadrul activității de conducere a urmăririi penale desfășurate de către procurorii din cadrul PCCOCS pe cauzele penale exercitate de către ofițerii de urmărire penală a 7 organe de urmărire penală distincte (**CCTP, IGPF, DIIL, DGUP, SV, SFS, SPIA**) se constată încărcarea sarcinii procurorilor cu multe cauze, care sunt de competența procuraturilor teritoriale.

Situația descrisă *supra* în complex cu competențele atribuite procuraturii specializate prevăzute de art.270² din Codul de procedură penală, indică necesitatea completării funcțiilor de personal cu cel puțin 5 funcții de procuror și tot atâtea de consultanți ai procurorilor.

9.2. Mai mult, pentru gestionarea unui număr mare de cauze penale în care sunt investigate infracțiuni care nu sunt în competența PCCOCS generează lipsa de acțiuni în cauzele penale de rezonanță sporită.

Astfel, urmează a implementa o regulă de transmitere după competență a tuturor cauzelor, care nu sunt de competența PCCOCS de la faza de pornire a urmăririi penale.

O altă deficiență identificată este că procurorii sunt repartizați în cadrul subdiviziunilor PCCOCS fără a fi verificate competențele profesionale de specializare (trafic, crimă cibernetică, droguri, reprezentarea acuzării).

Reieșind din cele constatate se poate de concluzionat că actuala structură a PCCOCS nu asigură o repartizare echitabilă, proporțională și eficientă a volumului de lucru.

Ca rezultat a analizei a fost întocmit un proiect a structurii PCCOCS, care are la bază raționamente ce vizează necesitatea asigurării managementului eficient al subdiviziunilor, consolidarea capacităților instituționale și operaționalizarea domeniilor specifice de activitate în contextul cadrului normativ în vigoare, raportate la standardele de eficacitate și eficiență a proceselor de administrare publică.

Astfel, se propune reducerea funcțiilor de șef-adjunct de la 6 posturi la 3, lichidarea funcțiilor de șef de birouri și constituirea funcțiilor de șefi de secții conform domeniilor de activitate, care să dispună de competențe manageriale și procesuale.

9.3. Totodată au rămas fără de lipsa unor interpreți/traducători, chiar și a limbei ruse, în statele de personal ale organelor de urmărire penală a IGP sau IGPF a MAI, factor ce generează dificultăți la instrumentarea cauzelor penale cu persoane ce nu cunosc limba de stat;

- o problemă majoră, în special la efectuarea urmăririi penale pe infracțiunile de trafic de persoane și celor ce au caracter transfrontalier, sunt comisiile rogatorii adresate altor state, care se execută în unele cazuri în termeni îndelungați, precum și lipsa în unele situații de resurse financiare suficiente pentru traducerea actelor în vederea inițierii comisiei rogatorii;

- inacțiunea ofițerilor de urmărire penală și chiar a procurorilor conducători ai urmăririi penale întru sporirea efectuării urmăririi penale în termeni rezonabili și neadmiterea tergiversării adoptării unei soluții legale în conformitate cu codul de procedură penală;

- utilizarea resurselor umane și materiale pe categorii de infracțiuni ce nu necesită investigații ample, complexe sau de rezonanță și după caz fac parte din categoria celor ușoare sau mai puțin grave, situația s-a redresat esențial în perioada anului 2020, fiind rămase puține dosare din anii precedenți, în care urmează a fi emise soluții;

- termenul îndelungat al expertizelor judiciare, în special în cauzele penale cu persoane arestate;

- utilizarea în foarte puține cazuri a programului E-dosar de către procurori, inacțiune ce împiedică ulterior la verificarea lucrului efectuat, evidența cauzelor penale și soluțiilor adoptate;

X. Evaluarea activității. Concluzii și obiective

10.1. În perioada de raport, procurorii din subdiviziunea condusă de subsemnat au dat dovadă de cunoaștere a legislației naționale, a normelor de drept internațional, metodologiilor criminalistice, practicii de urmărire penală și judiciare, inclusiv a jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, pe care le-au aplicat în practică. Dispun de capacități analitice și decizionale, sunt disponibili de a prelua sarcini suplimentare și de a întreprinde măsurile corespunzătoare pentru realizarea lor.

În general, exceptând unele cazuri particulare, în activitatea pe care au desfășurat-o, au dat dovadă de profesionalism, operativitate și responsabilitate, au confirmat că sunt capabili de a organiza la un nivel corespunzător exercitarea atribuțiilor de serviciu, au executat în termen și calitativ însărcinările.

Procurorii au manifestat capacități la exercitarea și conducerea urmăririi penale, reprezentarea acuzării de stat, activități analitice, de planificare, organizare a lucrului și de mobilizare personală în vederea realizării sarcinilor, capacități de apreciere a faptelor supuse verificărilor, reacționând prompt și obiectiv la încălcările și omisiunile depistate, asigurând și întocmirea unor acte calitative.

În concluzie, pornind de la faptul că procurorii din cadrul PCCOCS pe parcursul anului 2021 au activat rezultativ, activitatea lor urmează a fi apreciată drept **bună**, conformă activităților programate și sarcinilor trasate.

În perioada anului 2022, procuratura specializată urmează să întreprindă măsurile necesare în vederea realizării următoarelor **obiective de bază**:

10.2 Pe domeniul exercitarea urmării penale:

❖ Investigarea, combaterea și monitorizarea permanentă a activității grupărilor criminale specializate în traficul internațional de droguri destinate pieței din Republica Moldova cât și a tranzitului;

❖ Investigarea, combaterea și monitorizarea permanentă a activității grupărilor criminale organizate în instituțiile penitenciare;

❖ Investigarea și combaterea fenomenului folosirii de către subiecții infracțiunilor de criminalitate organizată a sistemelor de plăți electronice (cripto-valută, portofele electronice și a monedei electronice). Urmărirea, indisponibilizarea și confiscarea fluxurilor de bani proveniți din activități infracționale, convertiți în mijloace electronice de plată;

❖ Investigarea și combaterea activității grupărilor infracționale transnaționale specializate contrabandă cu produse chimice necesare fabricării drogurilor sintetice, producerea de droguri sintetice, contrabanda cu anabolizante, precum și punerea în funcțiune atât pe teritoriul R. Moldova cât și pe teritoriul țărilor membre a Uniunii Europene a liniilor clandestine de producere a țigaretelor;

10.3 Conducerea urmării penale:

❖ Investigarea și combaterea criminalității organizate specializate contrabandă, infracțiuni cibernetice, escrocheriile săvârșite de grupuri criminale organizate și organizații criminale în special cele realizate cu utilizarea tehnologiilor informaționale și folosirea valurilor virtuale și cripto-valurilor;

❖ Investigarea și combaterea traficului de organe, traficul de ființe umane și migrația ilegală în special formele noi de exploatare și utilizarea Republicii Moldova ca țară de tranzit a fluxurilor de migrați din orientul mijlociu (ex. Siria, Afganistan, Irak);

❖ Investigarea și combaterea infracțiunilor de crimă organizată cu implicarea persoanelor cu funcție de răspundere, persoanelor publice și persoanelor de demnitate publică, implicit contrabanda, circulația ilegală a drogurilor, infecțiuni infracțiuni informatice și din domeniul telecomunicațiilor, infracțiuni economice, infracțiuni contra autorității publice și securității statului;

❖ Investigarea și combaterea infracțiunilor economico-financiare și fraude vamale în special a cazurilor sistemice cu implicarea persoanelor responsabile din instituțiile statului.

10.4 Reprezentarea acuzării de stat

- ❖ Întreprinderea unor măsuri pro-active pentru accelerarea judecării cauzelor penale aflate timp îndelungat pe rolul instanțelor de judecată;
- ❖ Asigurarea aplicării la pronunțarea sentințelor a măsurilor de siguranță prevăzute la Capitolul 10 din Codul penal, prin prezentarea probelor specifice aplicării măsurilor de siguranță solicitate (în special expulzarea, confiscarea specială și confiscarea extinsă);
- ❖ Implementarea unui mecanism de evaluare a dosarelor cu hotărâri de achitare a inculpaților din gestiunea PCCOCS, în vederea responsabilizării procurorilor care au expediat cauza în judecată și a acuzatorului de stat care a reprezentat învinuirea;
- ❖ Asigurarea aplicării procedurilor speciale de judecare a cauzelor penale în vederea reducerii cheltuielilor judiciare.

10.5 Activități analitice

- ❖ exercitarea corespunzătoare a atribuțiilor în domeniul monitorizării procesului de examinare a cazurilor de crimă organizată, infracțiuni conexe și asimilate acestor infracțiuni, cu identificarea aspectelor problematice și intervenirea pentru excluderea factorilor de risc care ar putea atrage cu sine sancțiuni din partea instanțelor naționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului, pentru admiterea de omisiuni ale investigațiilor și de încălcări ale drepturilor omului în procesele penale;
- ❖ efectuarea activităților cu caracter analitic și utilizarea rezultatelor lor la determinarea direcțiilor prioritare de activitate în domeniul specific, la programarea activităților necesare, la înaintarea propunerilor pentru eficientizarea activității PCCOCS și altor organe de drept, în special cele de urmărire penală pentru îmbunătățirea cadrului normativ, inclusiv cel instituțional;
- ❖ contribuirea la aplicarea corectă în practică a cadrului normativ în domeniul urmăririi penale, la realizarea măsurilor de unificare a practicii de investigare a cauzelor penale specifice domeniului de activitate a PCCOCS, printre care și analiza practicii judiciare;
- ❖ contribuirea la procesul de dezvoltare al PCCOCS, inclusiv prin formularea de propuneri cu privire la rolul și locul instituției, precum și a propunerilor pentru îmbunătățirea structurală și funcțională a activității procurorilor.

10.6 Activități permanente și restante din perioadele precedente

- ❖ Excluderea reținerii și arestării arbitrare;
- ❖ Ridicarea nivelului calitativ ale actelor procesuale (corespondența cu justițiabilii, actele de procedură inclusiv învinuiri, demersuri, rechizitorii, discursurile acuzatorilor de stat;

- ❖ Revederea pozițiilor pe domeniul de adresare cu acte de reacționare (sesizări) în cadrul urmăririi penale;
- ❖ Dezvoltarea și implimentarea paginii web a PCCOCS;
- ❖ Continuarea comunicării prin mijloacele mass-media cu publicul larg pe cauzele cu rezonanță prin implicarea profesioniștilor în domeniu;
- ❖ Contribuirea prin diferite metode și mijloace la ridicarea imaginii organelor procuraturii, cu precădere PCCOCS, în societate;
- ❖ Perfecționarea permanentă a angajaților procuraturii și implimentarea standartelor internaționale la investigarea și contracararea criminalității organizate;
- ❖ Dezvoltarea relațiilor bilaterale cu agențiile similare din străinătate în stepial cu cele din România, Marea Britanie, Franța, Italia, Turcia etc.

**Procuror-șef interimar al
Procuraturii pentru Combaterea
Criminalității Organizate și Cauze Speciale**

Sergiu RUSSU

